

bpost
PB-PP
BELGIE(N) - BELGIQUE

klimop

Kwartaaltijdschrift van Natuur.koepel vzw
jaargang 34 nummer 3
juli – augustus – september 2024

natuur.koepel
zuid-welke-laan-10-1000-1000 vzw

Erkenningsnummer: P408361 • afgiftekantoor: Kortrijk Mail • v.u. Emmanuel Desmet, Warande 9, 8501 Heule

INHOUD

5	OPSTAPJES
7	NATUUR.KOEPEL <i>Kabaal aan het kanaal</i> <i>Steenuilwerking maakt kinderen gelukkig</i> <i>Toekomst voor kievitsbloem in Leievallei?</i>
10	DNA VAN DE BRAMENPLUKKER <i>De Argonne in fractalen</i>
12	NATUUR.KOEPEL <i>De Stroboog</i>
15	VOGELWERKGROEP <i>40 jaar trektellen</i>
18	KLIMAATKWAAD <i>Tegenwind</i>
20	INSECTENWERKGROEP <i>Op stap met Insecta</i>
22	NATUUR.KIDS <i>S.O.S. wandelen</i>
25	JNM <i>Meedoen met JNM?</i>
29	WANDELING TRAGE WEGEN <i>Kaster en de Scheldevallei</i>
33	TE GAST <i>Regionaal Landschap Leie en Schelde</i>
34	PADDENSTOELENWERKGROEP <i>Speuren naar paddenstoelen op de grote brandnetel</i>
37	WEST-VLAAMSE MILIEUFEDERATIE <i>Wetenschapscafé</i>
38	NATUUR.KOEPEL <i>De ecologische voetafdruk</i>
40	BOEKBESPREKING <i>De bossen van de leperboog</i>
38	ACTIVITEITEN IN DE KIJKER
43	UIT DE VERENIGINGEN
43	<i>Natuurpunt Wevelgem</i>
44	<i>Natuurpunt De Vlasbek</i>
46	<i>Fotoverslag voorjaarsactiviteiten met Sarah Verschuere</i>
48	<i>Natuurpunt Zwevegem</i>
50	<i>Natuurpunt Gaverstreke</i>
52	<i>Velt Gavervallei</i>
53	VELT
55	ACTIVITEITENKALENDER
59	COLOFON

EVEN VOORSTELLEN MIKE VANDOORN

Naast zijn job bij de sportdienst van leper en vrijwilligerswerk als ambulancier is Mike Vandoorn vooral met natuur bezig. Beter gezegd: 't is al natuur wat de klok slaat. Als tiener was hij al regelmatig op de trektelpost aan Heulebos te vinden en sindsdien is zijn engagement voor de natuur alleen maar blijven groeien. Zo is hij momenteel mede-conservator van de Heulebeekwarande (Kortrijk). Dit natuurgebied ligt op een paar stappen van zijn voordeur.

's Morgens vroeg, voordat hij naar het werk vertrekt, gaat hij dikwijls nog wilgenopslag uit de poel trekken bij wijze van ochtendgymnastiek. Verder verwacht hij eerstdaags bioboer Wiland (Goed ter Heule, ...Lauwe) die een kudde schapen brengt die hem zullen helpen bij het natuurbeheer - een hele attractie, waar ook de buurt reikhalzend naar uitkijkt.

Mike volgt met argusogen het water van de Heulebeekbypass dat zich via het natuurgebied een weg naar de oorspronkelijke beek baant. Hij hoopt dat dit niet leidt tot uitdroging van de poel waar zoveel geld en energie in is geïnvesteerd.

Bovendien is hij ook coach van de Kortrijkse tuinrangers, een succesvol initiatief (tuinrangers.be) waarbij inwoners gratis tuinadvies kunnen aanvragen om hun tuin biodivers te upgraden. Zijn eigen tuin heeft hij hierop volledig afgestemd als natuurexperiment.

“ 't Draait allemaal om zoveel mogelijk beestjes lokken.”
Dat is zijn leuze!

SPIDERMAN

Terwijl veel mensen de kriebels krijgen van alles wat acht poten heeft, worden echte natuurfreaks er helemaal wild van. Stuur Brecht Demasière in het Schrijverke op spinnensafari en hij wordt zowaar Spiderman.

© Sarah Verschuere
Tekst: Emmanuel Desmet

VOORWOORD KLIMOP

Beste Klimoplezer,

De zomer is begonnen en de parlementsverkiezingen van juni zijn net voorbij. We houden ons nu klaar voor de volgende verkiezingen. Wie zal verkozen worden in de volgende gemeentebesturen en in de provincieraad? Wie komt op voor natuur en bos in onze streek? Zal klimaatverandering terug de aandacht krijgen die het verdient?

Natuur en bos zullen steeds belangrijker worden als buffers bij extreme klimaattoestanden die nu al dagelijkse realiteit zijn. Terwijl wij klagen over een kwakkelzomer met teveel regen, kreunen heel wat landen onder de droogte en temperaturen die 10°C boven het gemiddelde liggen. Hittegolven van meer dan 40°C vormen stilaan de grens van het leefbare voor miljoenen mensen. Hoe moet het verder in de toekomst?

De voorbije maanden trok de landbouwlobby alle aandacht naar zich met de tractorprotesten. Ook nu eisen ze de afschaffing van zoveel mogelijk regulering. Het gezond boerenverstand zou volstaan. Maar dit jaar spreekt men al van een catastrofejaar waarbij de boeren nauwelijks op hun velden raken en de prijzen van groenten gaan stijgen. Dit is geen leuk vooruitzicht. Gezien het nu elk jaar te droog of te nat lijkt te worden, is het tijd om het huidige model van industriële landbouw onder de loep te nemen. Op dezelfde manier doorgaan lijkt nauwelijks haalbaar. Tegelijk is de maatschappelijke kost en milieukost van de productie volgens het huidige industrieel landbouwmodel torenhoog. De Boerenbond voert volop campagne om net het tegenovergestelde te beweren met het ultieme argument dat alles moet wijken voor voedselzekerheid. De realiteit is echter dat een groot deel van de geproduceerde

landbouwproducten bestemd zijn voor het buitenland, denk maar aan onze grote frietindustrie waar we samen met Nederland wereldleider zijn in uitvoer. De winnaars zijn daarbij niet de boeren, maar wel de grote aardappelverwerkers, met een aantal families op de lijst van de rijkste Belgen. De hoge milieulasten komen in de hogere drinkwaterfactuur terecht, want water zuiveren van pesticiden, nitraten en fosfaten kost handenvol geld.

Toch is een alternatief model van landbouw mogelijk, waarbij de vruchtbaarheid van de grond voorop staat en het milieu wordt gespaard. Her en der zijn er pioniers aan het werk die dit bewijzen. Steun van alle overheden aan die lokale toekomstgerichte landbouw is dringend en noodzakelijk. Politici mogen zich niet laten leiden door de portemonnee van de industriële landbouw, maar moeten vooral meewerken richting meer duurzaamheid en dit in het belang van de huidige en toekomstige generaties.

Vanuit Natuurpunt en Velt pleiten we voor meer acties tot landschapsherstel zoals het beter omgaan met het beheer van beken en grachten om het landschap weerbaarder te maken. Wij waren met Natuurpunt hiervoor op de goede weg, o.a. via onze aankopen in valleigebieden in het kader van de Blue Deal. We hopen dat we dit verder kunnen uitbouwen, want dit komt ten goede aan de hele bevolking. Soms is dit een moeilijke boodschap om over te brengen. Maar een Natuurpuntwerking die ingebed is in de eigen gemeente of stad kan een heel positief verhaal brengen voor een breed publiek. Zin om mee te werken?

Bedankt voor jullie blijvende steun,
Kristina Naeyaert, voorzitter

KRISTINA NAEYAERT
VOORZITTER
NATUUR.KOEPEL VZW

We helpen bedrijven die in orde willen zijn met de milieuwetgeving. De passie voor natuur vertaalt zich in diverse opdrachten uit de natuursector

- natuurinrichtingsplannen
- natuurvisienota's voor landschapsinrichting
- passende beoordelingen voor werken met natuurimpact
- ontwerp streekeigen groenschermen, natuureducatieve borden en teksten
- MER-deskundige fauna & flora

Milieuconsulent Jan Feryn bvba
Desselgemstraat 75 | 8540 Deerlijk
056/72.46.79 | info@ferynjan.be
WWW.FERYNJAN.BE

Pattyn
— groenbeheer —

Brecht Pattyn

 0495 21 96 83

 groenbeheerpattyn@telenet.be

 Overleiestraat 118
8530 Harelbeke

BTW: 0760.303.024

natuurkijkers.be
oog in oog
met de natuur

Ook wij verhuisden naar een nieuw nest

Wij verwelkomen je graag vanaf 2 december 2023 op onze nieuwe locatie in hartje Vlaamse Ardennen: Rijksweg 32, 9681 Nukerke.

Laat je verrassen door een nog intensere natuurbeleving in de grootste speciaalzaak van Vlaanderen.

 200 m² winkelruimte
Uitgebreid assortiment

 Ter plaatse **testen**
Professioneel
advies

 Vlot bereikbaar
(auto/bus)
Ruime parking

www.natuurkijkers.be • Bestel online in onze webshop • Gratis bezorging

Natuurkijkers.be is een erkend Natuurpunt partner - Rijksweg 32, 9681 Nukerke - T 055 61 33 13 - info@natuurkijkers.be

Opstapjes

STEFFI DESMET

haar grootste respect gaat naar Moeder Natuur. Professioneel werkt ze als lichaamsgerichte therapeut. In haar vrije tijd vind je haar (als voorzitter) in het voedselbos de Tuin van Adem en Eten in Sint-Denijs, waar ze pure voeding, permacultuur en sociale verbinding integreert.

ZINGEVENDE ZOMERAVONDEN

Een heel jaar kijk ik uit naar de zomer. Het onofficiële startschot klinkt wanneer de reeks extra open werkavonden op woensdagavond ingezet wordt. Na het avondeten zakken de vrijwilligers af naar de Tuin van Adem en Eten om bij ondergaande zon samen wat te werken en te genieten. Gezapig en tegelijk gedreven is iedereen aan de slag. Er wordt gekletst en geklonken op een mooie weekavond. Een breek-mijn-week zoals er nog vele mogen komen! En het wordt alleen maar beter, want er zijn ook nog twee zomeractiviteiten gepland: een outdoor kookworkshop waar we genieten van wat boven onze vruchtbare grond groeit en een openluchtcinema om onszelf te verwonderen over wat er allemaal onder de grond gebeurt. De zomer is ingezet wat mij betreft.

STAN GABRIËL

uit Stasegem, 26 jaar. Een dag niet buiten gekomen, is een dag niet geleefd. Wandelen, lopen, fietsen en sinds kort ook vogels spotten kan hem helemaal bekoren. In zijn lessen aardrijkskunde komt deze ervaring dan ook goed van pas.

LENTE DRUPPELT IN DE TUIN

Ik heb het natte voorjaar aan den lijve ondervonden: de fietstocht naar huis eindigde steevast door een modderpaadje in het Kanaalbos. Dit jaar sneuvelde het vorig record en werd 2024 het natste voorjaar sinds de metingen in Ukkel. Voor sommigen doffe ellende, voor veel natuur dan weer een welkome zegen. Ik probeerde op zoek te gaan naar iets positief in deze natte tijden. Opvallend is het tempo waarmee mijn tuin een metamorfose onderging. Tijdens mijn dagelijkse bezigheden in mijn tuin merkte ik steeds nieuwe soorten flora op. Met dank aan de nauwe nabijheid van het Kanaalbos vinden ook vele vogels hun weg naar mijn tuin. Welkom aan de zwartkoppen die met hun zoetgevooidse zang de apero opluisteren en de bosuil die van jetje geeft in de frissere nachten. Nu nog hopen op een tuinbezoek van de eekhoorns die ik vanop mijn terras van boom naar boom zie hoppen. Iemand tips?

DORINE D'HUYVETTER

uit Lauwe heeft, na jarenlang voor een multinational te hebben gewerkt, eindelijk de tijd om met nog meer verwondering naar de natuur te kijken. Recent is ze gestart met de opleiding Natuurgids, waar heel wat nieuwigheden op haar afkomen: habitats en biotopen vol met dieren, planten en zwammen..

GEVLEUGELDE VRIENDEN

Het was een uniek voorjaar voor vogelkijkers in de regio, en dan bedoel ik niet alleen het broedgeval van de zeearenden in De Blankaart. Aan de waterkanten tijdens een uitzonderlijk natte lente werden steltkluten, watersnippen, waterpiepers, kraanvogels,... gezien. De grauwe gors, de Kievit, de kleine plevier,... broedden hoogstwaarschijnlijk in onze contreien. Intussen vliegen ook de jongen van mezen, mussen, merels en andere tuinvogels op eigen vleugels en zijn de ringteams van steen- en kerkuil naarstig in de weer geweest om uilskuikens geboren in nestkasten te ringen en te inventariseren. Ook in mijn eigen tuin werden 4 steenuiltjes uit de uilenkast geringd. Elk jaar opnieuw is dit ringen een belevenis waarbij mijn hart een sprongetje maakt, omdat ik op die manier een kleine bijdrage kan leveren aan natuurbehoud en -herstel. Deze keer was het extra speciaal omdat ik dit moment kon delen met andere natuurgeïnteresseerden, waaronder enkele deelnemers aan de cursus "natuurverkenner" georganiseerd door een plaatselijke afdeling van Natuurpunt. En nu op naar warme zwoele zomeravonden op een terras...

KITE APC STABILISATIE

12x42 - 16x42

Koop uw KITE Optics instrument met ledenkorting bij een officiële partner en steun zo Natuurpunt:
sightsofnature.be - optiekporteman.be - natuurkijkers.be - asadventure.be - winkel.natuurpunt.be

Bezoek onze webshop op eurabo.be

Ecologische bouw-, hout- en isolatiematerialen voor energiezuinige (hout)bouw & renovatie

Steico flex PEFC
Houtwolisolatie

Isokurk
Vloer- en muurisolatie

pro clima
Luchtdichting

- deskundig advies, webinars, workshops en opleidingen.
- welkom in het Eurabo-team. **Ontdek onze jobs** of solliciteer spontaan

10%
ISOLATIEKORTING

10% korting voor leden van Natuurpunt

EURABO RONSE
Pont West 112
B-9600 Ronse
+32 55 23 51 40

EURABO GENT
Wiedauwkaai 87
B-9000 Gent
+32 9 216 46 40

info@eurabo.be
www.eurabo.be

VERCRUYSSSE
YOUR RELIABLE WOOD CONNECTION

www.houtvercruysse.be

NIEUW ADRES: BISSEGEMSTRAAT 165 – 8560 GULLEGEM

VEEL INLANDSE HOUTSOORTEN – OOK HOUT MET FSC LABEL BESCHIKBAAR

Belfius
Bank & Verzekeringen

CVBA Belfius Kortrijk-Menen-Ieper

Tel: 056/43 89 80 Fax: 056/43 89 99
Email: isabel.vergotte@mandat.belfius.be

KABAAL AAN HET KANAAL

De bevolking van de streek reageerde massaal op de oproep van de vrienden van “de natuur van bie oens” om bezwaar in te dienen tegen de plannen van de Vlaamse overheid om het Kanaal Bossuit-Kortrijk op te waarderen, en daarmee de “Natuur van Bie Oens” en de leefomgeving van veel mensen te degraderen. Op 12 juni werden er bijna 10 cm papieren bezwaren ingediend, goed voor 707 exemplaren, maar het zijn er ongetwijfeld veel meer aangezien er ook digitaal werden verstuurd. Een duidelijk signaal aan de heren en dames politici die de nieuwe Vlaamse Regering moeten vormen. Aangezien de grote pleitbezorgers van dit dossier stevige klappen kregen van de kiezers hopen we dat ook hiermee het politiek verstand terugkeert, en dat dit dossier voor altijd van de tafel wordt geveegd. De nieuwe ploeg moet kiezen voor de Natuur en de leefomgeving van bie oens!

← 10 cm bezwaren KBK

STEENUILENWERKING MAAKT KINDEREN GELUKKIG!

Onze regionale steenuilenwerkgroep maakte in de maand juni tientallen kinderen gelukkig. Zij mochten op heel wat plaatsen aanwezig zijn bij het ringen van de jonge steenuilen. Er werden heel mooie foto's gemaakt van dit gebeuren. Het bestuur van Natuur.koepel vzw wenst de vrijwilligers proficiat met het 10-jarig bestaan van de steenuilenwerkgroep!

↓↓ De steenuilenwerkgroep bestaat 10 jaar

↓ Publieke ringsessie met heel wat enthousiaste kinderen
© Anne Braet

HERMAN NACHTERGAELE

TOEKOMST VOOR KIEVITSBLOEM IN LEIEVALLEI?

→ Telling van kievitsbloemen door het Conservatoire botanique national de Bailleul

De kievitsbloem (*Fritillaria meleagris*) is een telg uit de liliëfamilie, die jaarlijks bloeit vanuit een ondergrondse knol. De bevruchting gebeurt vooral door hommels. Opvallend is dat na uitzaaï er een 7-tal jaar voorbijgaat vooraleer de bloem een eerste keer bloeit. De zaden verspreiden zich via stromend water. De plant is dan ook voor verdere verspreiding afhankelijk van hoge waterstanden in najaar en winter.

Historisch was de kievitsbloem in Vlaanderen alleen te vinden in relatief voedselrijke weilanden met periodieke overstromingen in de Leievallei. Door de intensivering van de landbouw en de algemene achteruitgang van de natuurkwaliteit in onze meersen zijn we deze iconische plant al heel lang geleden kwijt geraakt. Maar in de Leievallei net over de Waalse grens in het Franse Frelinghien, werd er uitgaande van nog een kleine restpopulatie van deze kievitsbloemen ontdekt in 1991, een gericht maaibeheer gevoerd. Vandaag is de populatie uitgegroeid tot enkele duizenden exemplaren.

↓ Bron: Bertille Asset – Conservatoire Botanique National de Bailleul -

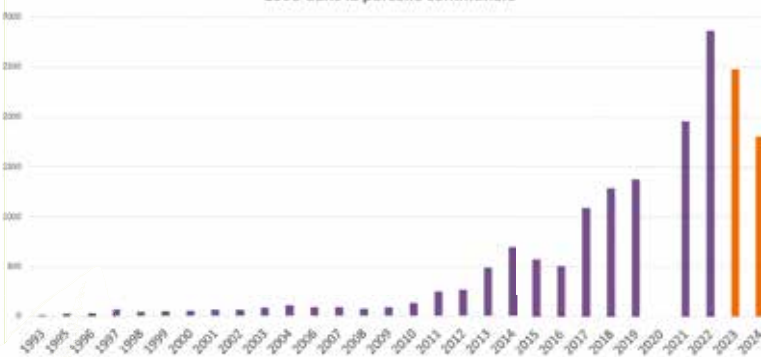
In Frankrijk bevindt de meest nabije populatie zich in de vallei van de Somme.

In 2021 werd in de Waalse Leievallei een nieuwe locatie van kievitsbloem gevonden na een zeer gerichte zoektocht vanuit het INBO door o.m. Indra Jacobs en dit op basis van desktop onderzoek naar mogelijk geschikte groeiplaatsen. Belangrijke elementen daarbij bleken oude graslanden met bewaard microreliëf te zijn. Deze nieuwe vindplaats kreeg nogal wat media-aandacht, maar wordt beschouwd als een satelliet van de oorspronkelijke populatie.

Naar aanleiding van deze recente vondst werd door het gemeentebestuur van Komen in april jl. een symposium over de kievitsbloem georganiseerd. Lokale natuurbeschermingsorganisaties en plantenexperten dachten er samen na over een betere bescherming van deze iconische plant.

Voor de site van Frelinghien gaat het momenteel om een zeer kwetsbare situatie voor deze plant: oorspronkelijk kwamen de kievitsbloemen in kleine aantallen voor op slechts enkele percelen in privé-eigendom. Eén perceel is echter eigendom van de gemeente Frelinghien, maar wordt omgeven door intensieve landbouw en percelen waar Franse jagers zich thuis voelen. Door deze specifieke situatie is er geen bereidheid om gronden als natuurgebied te laten erkennen en is er geen officiële bescherming. Ondertussen is de bloem door bemesting volledig verdwenen in de privépercelen. Het lot van de kievitsbloemen in de Leievallei hangt dus nu voor een groot deel af van de bereidwilligheid van de huidige pachter om een maairegime te respecteren op het gemeentelijk perceel. Voor dit perceel werd in 1993 een klassieke beheersovereenkomst

Evolution des effectifs de *Fritillaria pintade* (pieds bleus) à Frelinghien depuis 1993 dans la parcelle communale

afgesloten tussen de landbouwer en de gemeente, waarbij geen bemesting wordt toegediend en er pas wordt gemaaid nadat de bloemen zaden hebben gevormd ergens tussen half en eind juni. De landbouwer krijgt het maaisel gratis. Onder dit regime zijn de aantallen opmerkelijk toegenomen. De evolutie van de plant wordt jaarlijks opgevolgd door het Conservatoire Botanique National uit Bailleul. De laatste 2 jaren gaan de aantallen weer wat achteruit; een directe reden is niet gekend, maar vermoedelijk spelen de recente droge jaren een rol.

Ook elders in Europa zien we deze evolutie: gegevens van populaties in Frankrijk, onder meer uit de Loirestreek, toonden op enkele decennia een sterke achteruitgang van de soort. Door verdroging, bemesting, achterwege blijven van hooilandbeheer of inname van de biotopen door aanplantingen van populieren, gaan de aantallen sterk achteruit.

Omwille van de kwetsbaarheid van de huidige Kievitsbloemensite in Frelinghien zijn er sinds enkele jaren voorzichtige experimenten voor translocatie gedaan door het instituut van Bailleul. Sinds 2012 worden door het instituut op basis van zaden Kievitsplanten opgekweekt en in gecontroleerde omstandigheden uitgeplant. Zo worden ze dan geïntroduceerd in nabije geschikte zones van de Leievallei in Frankrijk. De eerste pogingen toonden veel uitval van planten, maar men leert bij. Ook dit jaar werden nog nieuwe introducties uitgevoerd, maar hoe succesvol dit wordt zal de toekomst leren. Dit kan vergeleken worden met een soort intensieve zorgaanpak van een op sterven na dode patiënt. Een bijna ultieme reddingspoging vanuit een heel moeilijke situatie.

Overigens vertelde Annelies Jacobs van Natuurpunt op het symposium dat er tegenwoordig in de plantentuin van Meise meer en meer zadenbanken van bedreigde plantensoorten worden aangelegd, in de hoop die ooit in betere omstandigheden te kunnen gebruiken als bron voor herintroductie van verdwenen soorten. Specifiek voor de Kievitsbloem kregen we te horen dat de Vlaamse Leievallei momenteel geen enkele locatie heeft die geschikt is voor herintroductie. Nogal teleurstellend om te horen, maar misschien verandert dit in de toekomst als de projecten van Rivierherstel worden uitgevoerd, waardoor er meer kansen komen voor "natte" natuursoorten. We blijven er in ieder geval van dromen.

DIRK LIBBRECHT

DE ARGONNE IN FRACTALEN

IN MEMORIAM - FRANS DEJONGHE († 2014)

22 april 2024... *Dag van de Aarde. Dag waarop onze blauwe planeet en al zijn wezens centraal staan en waarbij ten overvloede wordt gestaafd dat er geen planet B is, wat de Bioplanet van de Colruyt-groep ook mag beweren in hun ontstellende reclamespotje. Belangrijker dan dat: exact 10 jaar geleden stierf Frans Dejonghe, tijdens een wandeling naar de boshyacinten van Hallerbos.*

EEN WOORDJE HISTORIEK

De lezers die Frans nog gekend hebben herinneren hem zich als een voorvechter van het eerste uur. Hij richtte in zijn eentje de eerste Minaraad op van Zwevegem, toen nog Werkgroep Leefmilieu. Eveneens in zijn eentje ging hij ernaartoe om de lokale bestuurders de mantel uit te vegeen omtrent hun onbestaande natuurbewustzijn. In die tijd – eind jaren 70 – was natuurbescherming nog een concept dat ergens in een gemeentepark vaag gestalte kreeg, maar geen meter erbuiten. Alsjeblief zeg, gaat het nog wat ja? 't Is een park met eendjes en geraniums in bakken of 't is niets!

Frans liet zich niet doen. Hij scherpte zijn potlood tot een chirurgisch scalpel en fileerde in ruim bemeten Klimopartikels de vele wantoestanden in flinterdunne reepjes, zoals men doet van een draaiende staaf pitavlees bij de Turk om de hoek. Hij overgoot die reepjes met een extra pikante ironiesaus en serveerde die met een klap op je leesbord. Voilà, meneer de beleidsmaker. Dit denk ik – en bij uitbreiding alle natuurliefhebbers – van u en uw daden.

U en wij verzuren hierbij op termijn, zo niet onze Frans. Hij begreep als geen ander dat strijden voor natuur vooral gebaseerd is op het beleid op de voet volgen en aan de alarmbel trekken. Hoeveel van ons doen dat? Die loopgravenoorlog met het lokale beleid?

Ondertussen verwonderde Frans zich luidop vrolijk verder over alles wat hij zag en een verwondering waard was. En dat is veel! Zijn peinzende momenten werden omgezet in mooie gedichten. Zijn allermooiste ontstond tijdens een rustmoment langs een waterloop. Frans ziet de natuur als een verzameling fractalen, in het kort: hoe ver je ook inzoomt, je blijft nieuwe habitatjes en soorten ontdekken; een never-ending spiraal van divers, steeds kleiner wordend leven.

Het gedicht vind je op de volgende bladzijde. Je kan het ook nalezen op de laatste bladzijde van de tweede Zuid-West-Vlaamse wandelgids "Op Stap", waar het door een speling van het lot niet op de eerste schutpagina geraakt is, meestal gebruikt voor het bestofte "voor mijn vrouw".

De wandelgidsen zijn samengesteld met als hoofddoel het tragewegennet te promoten, maar belangrijker nog: het te blijven bewandelen. Iedereen kent de stille drukjacht, die continu op onze trage wegen toegepast wordt. Frans heeft de strijd hiertegen geïnitieerd, vormgegeven en vereeuwigd via zijn wandelgids. Zijn levenswerk is – in onze ogen toch – de oprichting en vereeuwiging van een lokaal GR-netwerk in het verre Zuid-West-Vlaanderen.

DE ARGONNE

Het allereerste Belvalfeest in de Argonne kende voor onze contreien een sputterend begin. U kent de Argonne niet? Diep in de Franse Ardennen, tussen Reims en Verdun ligt een mooie brok typisch Ardense natuur, vrij ongerept, toch vergeleken met hier, altijd een graadje warmer en doorspekt met grote waterplassen waarvan Natuurpunt de gedeelde eigenaar is van een 220 ha grote waterplas Belval genaamd. Het is een jaarlijks bedevaartsoord voor ganse horden vogelaars 'van bie oes' en van elders. Met Frans reden we de volle 350 km naar ginder. We sloegen onze tent op en probeerden 's avonds aan het kampvuur met een Mexicaanse gitaar, wat Kumbaya-songs en een vloodje Gageleer bier, Zuid-West-Vlaanderen op een waardige manier te vertegenwoordigen. Wat min of meer lukte, toch wat we er ons van herinneren. De volgende dag trokken we op excursie naar het Bois de Chatrices, een oud loofbos met een drietal uitgestrekte vijvers. Met Frans was dit een zeer leuk event, opgefrist met toffe gesprekken en een streepje filosofie. Ook etaleerde hij zijn kunsten als plantenkenner en wandelende GPS. Dit laatste herinneren wij ons ook van een winterse trektocht door de Hoge Venen met de scouts van Zwevegem.

Mooi landschap met hyperboerderij er middenin: "Zet maar een filter op uw bril".

Eens vanuit de Argonne net terug in België: "Het begint al: alle verkeerspalen staan scheef hier ...". Blitse auto die inhaalt: "Het zal wel de zijnen niet zijn, maar die van zijn baas".

Kaalgesnoeide of gevelde bomenrij: "Zucht.. kunnen ze nu den boel nooit eens den boel laten. Ze moeten hier altijd PER SE iets DOEN!!". Wat inderdaad goed samenvat is, hoe de natuur 'bie oes' soms vakkundig de nek omgedraaid wordt.

"Maar hij kon ook een stukje brompotten zo nu en dan, à la Statler en Waldorf uit de Muppetshow"

KLIMOP!

Maar hij bromde nooit lang. Daarvoor was zijn gevoel voor humor te groot. Zijn meest hilarische quote was toen hij op een wandeling verscheen met een gloednieuwe LEICA verrekijker 10 x 42, zo een die je een maandloon kost. Gewend waren we van hem te zien opduiken met een versleten, zwart verrekijkertje waaraan alles wiebelde.

Hartelijk lachend: "Ik dacht: ik zal maar ne keer een dure verrekijker kopen, vóór ze beginnen te zeggen dat het de moeite niet meer is". Verveling bestond niet in zijn nabijheid.

De eerste jaren na zijn overlijden waren we in de Klimop-redactie wel onze pedalen kwijt. Frans was onze goeroe, nadrukkelijk aanwezig en kwam steevast te laat wegens steevast met een niet-elektrische fiets. Stichtend voorbeeld in jaren waar het klimaatspook stilaan boven de horizon begon uit te steken. Dolend in duister weer en wind tussen Zwevegem en Kortrijk, maakten wij ons serieus ongerust. Zijn gsm was ook meestal plat, of vergeten, of op de "fly"-stand, meestal alle drie. Maar arriveren deed hij steeds, een plotse koudegolf met zich meebrengend in de gezellige warme redactieruimte. Hij ging zitten, klapte de Klimop open, precies daar waar we waren en etaleerde zijn vranke mening, terwijl zich een grote plas regenwater onder zijn stoel verzamelde. "Kill Your Darlings", klonk het dan onveranderd, bij iedere auteur. Maar inderdaad, sedertdien schrijven wij geen letter te veel, we zouden niet durven! Dit gezegd zijnde schonk hij zich dan een biobiertje in van verdachte allure, waar ze bij de Natuurkoepel blijkbaar in grossieren. Hij leunde achterover, keek ons – die verbijsterd terugkeken - vrolijk aan en vroeg: "Anders nog iets nieuws?".

Op een bank langs de kade wens ik een schipper goede reis.

Alleen en wat verloren kijk ik rond.

Overall stenen en asfalt.

Tot ik tussen de kasseien groene strookjes opmerk.

In een scheur in de weg groeit een heel klein sint-janskruidje, een toefje varkensgras, een kussentje mos, een wilgje, wat straatgras. Een spin heeft er haar web, een mier haast zich ergens naartoe, een zweefvlieg rust uit, een slakje slaapt.

Ik zoom in en zie een wildernis, bomen en beesten en afgronden. Rotsen langs de Maas, de Gorges du Verdon, de Grand Canyon. Het heel kleine ontmoet het heel grote. De natuur in fractals.

Ik stap verder. Wandelen verschaft diepzinnige gedachten. Ja, het is catacombentijd voor de natuur.

Maar ze komt terug. Verarmd, geschonden maar trouw.

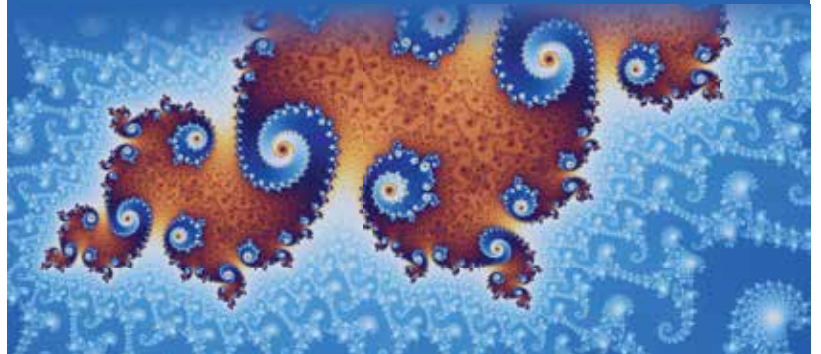
En altijd wil ze scherven lijmen, het gekneusde landschap inkleden.

Ze wacht, tussen de straatstenen, in de spleten, in het asfalt.

Tot we ophouden te vernielen.

Mijn rugzak zingt mee met mijn voetstappen.

Frans Dejonghe

↑ ↑ Frans Dejonghe tijdens voorstelling van zijn wandelboek "Tussen Leie en Schelde" (2011)

↑ Zoom op fractal Mandelbrot set (bron: English Wikipedia)

ELS DEPRez

DE STROBOOG

EEN ECO-LODGE VAN KLEI, HOUT, STEEN EN STRO

Filip Bronchart, geboren en getogen in Kortrijk, leerde Andra kennen en samen beproefden ze hun geluk aan de overzijde van de taalgrens. In het hartje van de Ardennen vonden ze in de natuur wat ze nodig hadden om een passief huis te bouwen en dit met de zeer toepasselijke naam: de STROBOOG, vertaald: l'ARCENPAILLE. Dit moeten we zien!

In het station van Luik neem ik de intercity richting Luxemburg. Deze spoorlijn heeft de naam de mooiste treinervaring te zijn van de Benelux, geen wonder dat ik bij ieder station steeds meer in vakantiemodus ben. Aan het treinraam glijden mysterieuze dennenbossen, grillige valleiwanden en verstilde Ardennendorpjes met natuurstenen huizen voorbij. Om de loop van de door regen gezwollen rivieren te volgen, moet het spoor zich een weg banen doorheen vele tunnels.

In het station van Coö komt Andra mij breed lachend en armenzwaaiend tegemoet. Een twintigtal minuutjes bochtenwerk met de auto, een aardeweg naar beneden en daar is het.

In een bocht van de Lienne - zijrivier van de Amblève - tussen twee heuvelkammen in het gehucht Bierleux Haut, rijst 'de Stroboog' (l'Arcenpaille) op uit de natuur. De voorgevel kijkt uit op het zonnige zuiden, de rug is naar de straatkant gericht, het geheel verrassend groter dan de website laat vermoeden.

Filip, je kon niet aarden in Kortrijk, hoe heb je hier jouw biotoop gevonden?

Filip: "In mijn jonge jaren bij de Jeugdbond voor Natuur en Milieu (JNM West-Vlaanderen) heb ik eens een kamp georganiseerd, een uitstap, die we 'het Stenen Tijdperk' noemden. Al fietsend gingen we op zoek naar geologische sites. We passeerden een oude boerderij, spraken de eigenaar aan en mochten onze tentjes hierboven opslaan. Professor Hanson, een geoloog, heeft ons hier toen drie dagen rondgeleid. Hier bevinden zich oude manganogrotten. We zijn toen ook effectief goud gaan zoeken in de rivier de Ladebach, in Duitstalig België. Het heeft zo'n indruk op mij gemaakt dat ik teruggekeerd ben."

Wat is je drijfveer?

Filip: "Deze woning is ontworpen om een mogelijke oplossing te bieden voor o.a. onze energieafhankelijkheid. Een goede 40% van de algemene energievraag is gerelateerd aan wonen. Bij een verdere opdeling stellen onderzoekers vast dat bij benadering 30% dient voor de verwarming en 10% voor de bouw van onze woningen. Dit laatste noemen we 'grijze' energie. Het stroboogproject decimeert deze 40%. Zo is de Stroboog gebouwd volgens de passiefhuisprincipes waardoor er nog weinig extra verwarming nodig is. Voor de bouw van de Stroboog was er heel weinig 'grijze' energie

nodig. Dit betekent dat we bouwmaterialen zoals cement, gipspleister en platensoorten allerlei, niet gebruikten. Ze werden vervangen door natuurlijke materialen zoals klei, stro, hout, gesteente, wat we hier in de omgeving vinden, gecombineerd met een van oudsher bekende toepassing in de architectuur waarbij men gebruik maakt van de zogenaamde kettinglijntheorie, die stelt dat een boog het sterkst is wanneer die geconstrueerd wordt als een omgekeerde hangende ketting. Vandaar ook de naam van ons project: de Stroboog.

En wat met het wetgevend kader?

Filip (zuchtend): "Als uitvinder ga ik er niet van uit of iets zal mogen of niet, ik wil gewoon vooruit. Dat was echter zonder de ruimtelijke ordening van de gemeente Stoumont gerekend. Die stonden op hun achterste poten.

Uiteindelijk hebben twee mensen in de gemeenteraad mij gesteund en met de handtekening van een paar professoren die het nut van dergelijke constructies aanprezen, is de bouwvergunning uiteindelijk goedgekeurd.

- ↑↑↑ Andra en Filip
- ↑↑ De opbouw
- ↑ De Stroboog in opbouw
- © Filip Bronchart
- De Stroboog

Het bouwwerk, de Stroboog, is een succes, maar het contact met de gemeente is jammer genoeg niet verbeterd en tijdrovend. Zo moest ik onlangs een nieuwe bouwvergunning indienen, omdat een raam anders geplaatst is dan oorspronkelijk voorzien en hiervoor moest ik in beroep bij het Waals gewest!

Onze overheid zou open moeten staan voor vernieuwende en oplossingsgerichte pilootprojecten zoals de Stroboog en er een wettelijk kader voor scheppen, maar het lijkt erop dat een laag energieverbruik geen koren op hun molen is."

Heb je de bouw alleen klaargespeeld?

Filip: "Ja hoor, met een paar mensen, vrijwilligers. De ruwbouw is mechanisch relatief gemakkelijk te realiseren. Een tractor, schepperief, een frees, een compressor..."

De boog van geperst stro rust op een sokkel van gestampte aarde, dit is de aardlaag die je overal zo'n 25 à 35 cm onder vruchtbare grond vindt. Deze onvruchtbare aarde mengen we met water en zand om krimp en dus barsten te voorkomen. De ondervinding leert hoe je speelt met min of meer zand en water.

De 9 tegen elkaar aanleunende strobogen steunen aan weerszijden op zo'n sokkel. Iedere boog is samengesteld uit compacte balen geperst stro met een gewicht van 140 kg/m³. De constructie is strodragend, volgens het principe van de kettinglijn en met manuele kracht rechtgetrokken met behulp van een katrol. Daarna wordt het geheel afgedekt met een dikke laag klei en dan begint de afwerking."

Welke producten heb je gebruikt voor de afwerking?

Filip: "Dit bouwwerk is voor mij een spel van toepassen van bodemkundige eigenschappen. Zo werd de Stroboog - toen de ruwbouw er eenmaal stond - bespoten met een plakkerige pap die we maakten door onze lokale klei (onder de teelaarde) te mengen met water. Deze pap droogt uit en vormt een harde laag. De verticale wanden en plafonds binnenshuis zijn afgewerkt met zelfgemaakte platen in klei van het type smectiet. Dit is de tropische ondergrondse klei die je in Vlaanderen aantreft, het Yperiaan. Deze klei bezit een grote kleefkracht en is zeer hard in droge toestand. We mengen die met water en stro en laten alles buiten drogen in de vorm van platen die we dan op de wand bevestigen. Je kan er heel wat aan ophangen d.m.v. houtschroeven.

Voor de bepleistering, dit is wat je binnen nu rondom ziet, gebruikten we klei van het type illiet, wat we gemakkelijk overal vinden, gemengd met zand om krimp te voorkomen. De uiteindelijke kleur van de leempleister wordt bepaald door de kleur van de klei die van streek tot streek verschilt. Hier vinden we paarse klei

omdat hier mangaan en ijzer in de bodem zit.

Enkel de witte muren zijn geveerd met klei van het type kaoliniet. Dit is een witte, van oorsprong ook tropische klei die te vinden is op één enkele plaats in Wallonië, rond Transinne.

In deze bokaaltjes (zie foto) zie je welke rijkdom aan kleuren de klei in ons landje bevat. Je gaat wandelen en je vindt al een schat aan kleuren in rivierbeddingen. Dit is leembouw in een notendop, let wel, we werken enkel met klei en zand, helemaal niet met leem, mocht je dat nog denken."

Dit interieur voelt warm aan, dit komt niet alleen door die aarden wanden in natuurlijke kleuren?

Filip: "Dikke pakken stro hebben op zich een hoge isolerende waarde, maar dat is niet voldoende. Vanzelfsprekend maken we ook gebruik van moderne technologie zoals zonnepanelen, warmtepompboiler, driedubbel glas en ventilatie met warmterecuperatie.

Ventilatiesystemen zijn meestal luidruchtig en de geluidsdempers die te koop zijn werken niet goed, daarom heb ik zelf degelijke geluiddempende kasten geïnstalleerd.

Een huis mag nog goed geïsoleerd zijn, tijdens de koudste periode van het jaar zal er altijd extra verwarming nodig zijn. Hier hebben we onze 'rocket' houtkachel (zie foto) voor.

Klassieke houtkachels zijn heel vervuilend en veroorzaken fijn stof omdat het hout onvolledig verbrandt. De 'rocket' houtkachel heeft echter een geïsoleerde vuurhaard waardoor de verbrandingsgassen tijd krijgen om volledig te verbranden met als resultaat een schone verbranding. Omdat er totaal geen warmte en fijn stof door de schouw zouden ontsnappen, passeren de verbrandingsgassen door deze container. Hij is gevuld met stenen en keien die de resterende warmte opslaan, het fijn stof filteren en hij doet ondertussen dienst als verwarmde zitbank.

Het bewijs van de propere verbranding: ga na 5 minuten eens buiten kijken naar de schouw? Er komt noch warmte noch rook noch geur uit!"

Je inventiviteit kent geen grenzen... nog snuffjes?

Filip: "In deze streek is er geen riolering. Er werd nogal in de rivier geloosd! Nieuwe eigenaars zijn nu verplicht om zelf een kleine zuiveringsinstallatie te bouwen.

↑↑↑ Soorten klei © Els Deprez - ↑↑ rocket houtkachel © Filip Bronchart

↑ Composttoilet © Els Deprez

Wens je de Stroboog zelf te gaan beleven?
www.arcenpaille.com
arcenpaille@gmail.com

↗ De Stroboog

↓ Gaudi-achtige mozaïekjes

Onze uitwerpselen betekenen de grootste vervuiling. Klassieke zuiveringsinstallaties gaan hier goed mee om door aerobe en anaerobe momenten toe te passen om de stikstof uit het water te krijgen. Dit lukt, maar er is een belangrijk nadeel aan verbonden, namelijk de productie van het broeikasgas N₂O, lachgas. Bij een grote waterzuiveringsinstallatie wordt dit gecontroleerd en bijgestuurd, maar bij een kleine installatie is dit niet mogelijk. Uit ecologisch oogpunt blijven we weg van dit gedoe en kiezen we voor een composttoilet. Er komt geen N₂O vrij, aangezien we op die manier niet aan denitrificatie doen.

Wat doen we met ons huishoudelijk afvalwater? Verdeeld over onze eigendom laten we dit infiltreren. Zeppen binden met de klei en breken aerobisch af tot onschadelijke verbindingen... Genoeg over afvalstromen, mag ik ook mijn originele geïsoleerde hout-gestookte pizzaoven met propere verbranding aanprijzen? Wel, we gaan pizza maken. Wie met klei kan werken, kan met deeg werken. We rollen het deeg niet te dik uit op de bakplaat en 5 minuten nadat de pizzaoven is aangezet zitten we al aan tafel."

Is Gaudi hier gepasseerd?

Filip: "Ah, je bedoelt de gedecoreerde wanden, Andra kan je daar alles over vertellen."
 Andra: "Wij hebben een persoonlijke voeling met dit huis. Elke vierkante centimeter is door onze eigen handen gepasseerd. Filip en ik hebben hilarische momenten beleefd bij het spuiten van de bepleistering op de wanden. Je had ons moeten zien, 's avonds waren we zelf van klei én doodmoel! Dit huis is handwerk. Voor de afwerking heb ik mijn fantasie de vrije loop gelaten en samen met vriendinnen de wanden hier en daar kunstig versierd met Gaudi-achtige mozaïekjes. Misschien is het een soort van heimwee naar de tijd dat men handgemaakte gebruiksvoorwerpen zoals potten, schoeisel, kledij kunstig versierde. Hier is schoonheid ook functioneel, het praktische is aan het artistieke gekoppeld. Je versiert iets essentieels omdat je ervan houdt, omdat je het waardeert, dit hebben we met de Stroboog."

Die trap is prachtig, maar ... je hebt toch geen ...?

Filip: "Wees gerust, ik heb geen boom vermoord om deze trap te bouwen. Het had hier eens zo hard gestormd dat her en der fijnsparren omgewaaid waren, de wegen waren ontoegankelijk geworden. We hebben van deze gelegenheid gebruik gemaakt om er een stevig exemplaar uit te kiezen en er deze hoogst originele trap mee te bouwen."

Jullie bieden de Stroboog aan als educatieve eco-lodge, wat biedt de omgeving?

Andra: "Hier rond is het Natura 2000 gebied, een gebied met beschermde biodiversiteit. De woning op zich is een biodiversiteitshotspot. *Cladonia* korstmossen groeien op ons dak en kleine ijsvogelvlinders vinden hier hun waardplant. De olifantenrupsen van avondrood zijn een jaarlijkse verschijning en er broedde zelfs een gekraagde roodstaart onder het dak. Ssst ... Zag je die hermelijn passeren?
 Het zachte ruisen van onze rivier, de Lienne, hoor je steeds op de achtergrond. Rondom het huis groeit eetbare veldzuring gewoon in het wild. Aan de overzijde van de Lienne kan je vrij wandelen, je passeert onze streekeigen brom, heide en jeneverbes. Hier in de buurt is de bever actief, je kan er niet naast kijken.
 De 'heksenwandeling' bereik je na een korte klim, dit is niet alleen een natuurwandeling, het is ook geschiedenis!
 Achterin de Stroboog vind je een kamertje, ons eigen infocentrum, waar je alle mogelijke info en stafkaarten van de streek kan raadplegen."
 Filip: "Door het openstellen van de Stroboog willen we mensen inspireren. Iedereen die tot nu toe langs kwam was verrast, verwonderd en tevreden en dit deed deugd!"

En de OEHOE, wat moet ik doen om de oehoe te horen?

Andra: "Deze avond, als de duisternis is ingevallen, ga je achter de Stroboog op het bankje zitten. Je kijkt uit op de rotswand. In die bomen, daar woont hij. Wees stil, luister en wacht ..."

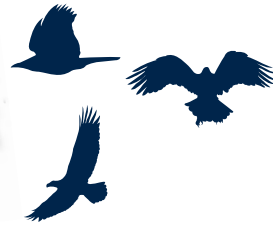

↑↑ Een blik binnenin

↑ korstmossen op het dak

© Filip Bronchart

40 JAAR TREKTELLEN

De vogeltrek is ongetwijfeld één van de meest fascinerende aspecten van de natuur. Vogelkijkers hebben dit fenomeen altijd al bewonderd, maar sinds 40 jaar wordt die vogeltrek in onze regio ook systematisch geobserveerd en genoteerd. Tijd voor een balans van die 40 jaar trekellen: wat heeft al dat turen in de lucht opgeleverd en hoe is het trekellen geëvolueerd? In deze reeks artikels brengen we een overzicht van de historiek en de resultaten, doorspekt met anekdotes van enkele anciens en trektelgoeroes.

EMMANUEL DESMET

← Dioni en Franky anno 1985

WARME SOEP EN RODE WIJN

In den beginne... vlogen vogels ook al en noteerden vogelkijkers uit onze regio in hun persoonlijke waarnemingsboekjes wat ze voorbij zagen vliegen. Ook trekvogels kwamen dus in die schriftjes terecht, maar het duurde tot 1983 voor alle vogelwaarnemingen uit onze regio per kwartaal gebundeld werden in de *Veldornithologische Jaarboeken van Zuid-West-Vlaanderen*, uitgegeven door de toen kersverse NHWG (Natuur Historische Werkgroep), de voorloper van Vogelwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen. Eén van die pioniers, Franky Vanderpe, herinnert het zich nog alsof het gisteren was: "Aanvankelijk stonden we vanuit de kijkhut in de Gavers de trekvogels te observeren, maar algauw beseften we dat het zicht hier eigenlijk vrij beperkt was. Dus verplaatsten we ons in het najaar naar de heuveltjes aan de kleine plasjes, waar we een goed zicht hadden op het noordoosten. Vanuit het idee: hoe hoger hoe beter, kwam de legendarische Johnny Nuttin op het idee om ook te trekellen van op de Marionettenberg. Dit bleek succesvol en we besloten ons te verspreiden over de hoge punten in de regio: in het najaar van 1985 werd er voor het eerst simultaan getrekteld aan de Bergkapel in Lendeledde, aan Den Herder in Hulste, de Gavers, de Keiberg in Heestert en de Oude spoorwegberm in Avelgem. Niet het hele najaar door zoals dat nu quasi het geval is. We spraken één weekend af voor onze eerste

simultaantrektelling: het voorlaatste weekend van oktober, wanneer de vogeltrek op kruissnelheid is. We telden van zonsopgang tot zonsondergang. In die tijd was het allemaal nog een beetje rock-'n-roll: er bestonden nog geen smartphones, geen computers en de meesten van ons reden op "een oud ijerke met twee wielen" rond. Wie chance had, kon zich een 2pk'tje of een R4'ke permitteren. Dus bedachten we het volgende: 's avonds haalden we de resultaten van de telposten op, haalden we de oude typemachine met Chinese inkt boven en verwerkten we alle resultaten aangevuld met zelfgetekende grafieken, terwijl we de innerlijke mens versterkten met de nodige hoeveelheid rode wijn. De zaterdagavond kon je zelfs overnachten in het lokaal van de JNM in Kortrijk. De volgende ochtend trok ik naar Vera van drukkerij Alodel (zus van Philippe Debaene, nvdr) die stencils maakte van de resultaten. Ik reed toen de zondagmorgen in mijn R4'ke rond van telpost naar telpost met de resultaten van de zaterdag én met een kom warme soep om de dapperen te motiveren. 's Avonds kwamen we samen en werd alles uiteraard weer doorgespoeld met de nodige hoeveelheid rode wijn."

"Trekellen, och Here, wat een sport gebeurt door mensen waar iets aan schort gebeurt door mensen die 't huiselijke gekwetter ontvluchten, hopen op een spetter."

↓ Uit "Trekelspreuken", een rubriek door het oude Natuur.Forum van wijlen Wim Parmentier.

DE ZOEKTOCHT NAAR TELPOSTEN

Met het trek tellen was een nieuwe microbe geboren in de vogelaarswereld. Het aantal trek telweekends en trek tellers breidde uit eind jaren 80 en er werd steevast gezocht naar betere plaatsen om de trek te observeren. De telposten in Bavikhove-Hulste en de Gavers bleven bestaan, die van Avelgem verhuisde naar de hoger gelegen talud aan de overkant van de Schelde langs de bezinkingsbekkens in Escanaffles. Ondertussen had een paar ambitieuze JNM-snaken, Miguel Demeulemeester en de gebroeders Vantieghem, de telpost van Heulebos op de kaart gezet en had nog zo'n trek telgoeroe, Philippe Debaene, ontdekt dat het Mortagnebos een magneet was voor roofvogels. "Al was ik daar niet direct welkom", weet Philippe te vertellen. "De jagers hadden liever geen pottenkijkers in hun territorium en verzochten me (on)vriendelijk om op de openbare weg te staan. Ook de boeren uit die omgeving zagen die rare kwieten met hun verrekijkers liever niet komen. Bij het uitrijden van de varkensmest durfden ze wel eens "breed uitdraaien". Ik herinner me nog dat we eau de cologne op onze zakdoeken deden om te kunnen blijven staan als de mestkarren de kraan opendraaiden. Of dat we rap ons stukje taart naar binnen moesten werken dat *Dreetse en Rosetse* naar de telpost hadden gebracht zodra de tractoren eraan kwamen."

In de jaren 90 groeide het aantal trek tellers gestaag en droegen uitgeweken Zuid-West-Vlamingen zoals Olivier Dochy en Wim Parmentier het trek tellen ook uit buiten onze regio. Stilaan deed de gsm zijn intrede, waardoor telposten contact konden houden met elkaar. "Ik herinner me nog goed de eerste keer dat we een gsm gebruikten aan Mortagnebos: Carlos Van De Ginste kwam één van de eerste keren langs op de telpost en we zagen zowaar twee slechtvalken over de telpost vliegen. Echt beginnersgeluk! Je kunt het je nauwelijks inbeelden, maar een slechtvalk was in de jaren 90 zeldzaam, laat staan twee. Yves De Bosscher had toen al een gsm en belde enthousiast meteen het nieuws door naar andere telposten. Achteraf keek hij hoeveel dat telefoontje hem gekost had. Ook dat kun je je niet meer voorstellen: een telefoontje was toen duur," lacht Philippe. Trek tellen was geen exclusieve Zuid-West-Vlaamse zaak en stilaan kwamen trek telgroepen uit

alle provincies met elkaar in contact. De nationale ornithologische vereniging De Wielewaal ging vanaf 1997 de trek tellingen over heel Vlaanderen coördineren en ontwikkelde standaardformulieren en -methodes voor het trek tellen. "Goed bedoeld, maar soms tot in het absurde toe. Zo gold er een periode de 250-meter regel: enkel wat je zag binnen die zone mocht je noteren. Het opzet was het trek tellen volgens een wetenschappelijk protocol te laten verlopen, in werkelijkheid werkte het erg demotiverend voor de trek tellers. Daar zag je dan een Visarend op 350 meter doorsjezen, maar hij telde niet mee voor de statistieken," aldus Gino Lommens, één van de trek telankers aan Heulebos. "Dat systeem werd al gauw weer afgevoerd en nu is het simpel: wat je kunt zien en determineren mag je noteren."

TECHNOLOGISCHE BOOST

En daarbij worden trek tellers steeds meer geholpen: niet alleen zijn er steeds betere lenzen voor verrekijkers en telescopen, maar ook digitale fotografie heeft een aardig duwtje in de rug gegeven bij de determinatie van vogelsoorten. We kennen allemaal de fantastische foto's van mannen met superkanonnen, maar bij het trek tellen heeft vooral de komst van goedkopere digitale fototoestellen met superzooms gezorgd voor een absolute meerwaarde. We kunnen gerust stellen dat op die manier veel scepticisme en discussie verdwenen is. Over een goeie bewijsfoto valt niet te discussiëren, over ooggetuigenverslagen wel. De waarnemingen van steppekiekendieven zijn hier een mooie illustratie van. Over de eerste gefotografeerde waarneming van deze soort op de Geitenberg op 28 september 2013 werd flink gediscussieerd onder de waarnemers, nochtans allen ervaren vogelkijkers: steppekiekendief of grauwe? Zonder bewijsfoto waren we er nooit uitgekomen. Ook het fenomeen van selffulfilling prophecy heeft ongetwijfeld geleid tot foute determinaties en doet dat nog steeds als er geen foto genomen kan worden. Stel het je zo voor: iemand oppert dat er de volgende dag veel kraanvogel trek zal zijn en de kans vergroot significant dat je de volgende dag denkt dat je kraanvogels ziet vliegen als er je hoog in de lucht een V-formatie passeert, zelfs al tonen de (weliswaar onscherpe foto's) achteraf duidelijk ooievaars of meeuwen. Bovendien kunnen bewijsfoto's leiden

→ → telpost bavikhove-hulste anno 2016

→ telpost mortagnebos 2002

tot determinatie van zeldzaamheden waarbij de waarnemers zelf niet tot die conclusie waren gekomen. Een mooi voorbeeld hiervan is het mannetje steppiekiekendief vorig voorjaar aan de Geitenberg dat aanvankelijk mét foto als blauwe kiekendief werd ingegeven.

EEN NIEUWE ERA: TREKTELLEN.NL

Terug naar onze historiek: rond het millennium raakte ook het internet stilaan ingeburgerd en lanceerde de vogelwerkgroep het Natuur.Forum: het eerste forum voor natuur en milieu in Vlaanderen. Hoewel aanvankelijk een zaak van onze regio groeide de populariteit van het forum razendsnel en praatte vogelkijkend Vlaanderen en zelfs Nederland een mondje mee. Dit leidde er uiteindelijk toe dat Natuurpunt het forum overnam.

Via het Natuur.Forum werd steeds duidelijker hoe internet vogelkijkers uit Vlaanderen en Nederland samen bracht en op die manier het vogelkijken in al zijn facetten stimuleerde, maar in 2001 kwam er pas echt een fenomenale boost in het trekstelwereldje toen Nederlandse en Vlaamse vogelkijkers onder leiding van Gerard Troost trektellen.nl lanceerden. Op deze website konden vogelkijkers van over de hele wereld hun trekstelling ingeven. Stel je voor: plots kon je in het najaar dagelijks zien welke vogels vanuit Nederland onze richting uit kwamen. Steeds meer landen sloten zich aan en zo kunnen we nu bijv. ook volgen hoeveel trekvogels over Amerikaanse telposten vliegen of hoe hard het in Batumi (Georgië) gaat. In real time, want de app van trektellen.nl en de technologische vooruitgang laten toe dat iedereen over de hele wereld kan volgen wat je zonet via de app ingaf. De cijfers spreken voor zich: de site werd tot op vandaag bijna 261 miljoen keer bezocht en er waren vorig jaar 1543 telposten over de hele wereld actief op trektellen.nl.

DE GEITENBERG: VAN MESTHOOP TOT ELDORADO

↖ ↑ Geitenberg: van mesthoop
naar El Dorado voor vogelkijkers

Hoewel er sinds de jaren '90 onderling contact was tussen de telposten, hadden velen onder ons het gevoel dat we "iets misten": een gemeenschappelijke stek in onze regio waar we met goeie trektellers de krachten konden bundelen om zoveel mogelijk trekvogels te zien. Via het Natuur.Forum werd het idee geopperd om uit te kijken naar zo'n topplaats met een zo ruim mogelijk zicht in een interessant habitat. Yves De Bosscher vond die plek: ergens te lande op de grens van Sint-Denijs en Kooigem op een heuvel ten zuidwesten van de Tontekapel langs een trage weg: de Geitenberg. Het zicht was er even indrukwekkend als de hoop paardenmest die er jaarlijks gedumpt werd. Het was meteen duidelijk dat de aantallen en soorten vogels die vanaf dit punt gezien konden worden aanzienlijk hoger lagen dan op gelijk welke andere telpost in onze regio. De populariteit van deze telpost werd zo groot dat het idee groeide om hier een permanent observatiepunt in te richten. Ook de gemeenten Kortrijk en Zwevegem en de provincie waren te vinden voor dit idee, gezien ook wandel- en fietsroutes hier voorbijkomen. De vogelwerkgroep zorgde met de logistieke steun van Natuur.koepel vzw voor de praktische inrichting van dit observatiepunt. De constructie mocht niet opvallen in het landschap, maar moest wel zo robuust zijn dat ze duurzaam zou zijn in een agrarische omgeving. De Geitenberg werd een hotspot voor het trekstellen in onze regio die zowat het hele najaar dagelijks bezoek krijgt als er goeie omstandigheden zijn. Ook in Bavikhove bezet Patrick Vlaeminck nog steeds gedurende het hele najaar frequent de telpost. Meer weten over telposten in onze regio, surf dan eens naar trektellen.nl.

In de volgende artikels hebben we het over de evoluties in (roof)vogeltrek, de (on)voorspelbaarheid van vogeltrek, de evolutie in registratie, het DNA van de trekteller en trekeltips.

ERIK COOMAN

TEGENWIND

Deze bijdrage was al voor de verkiezingen van 9 juni ingeblikt. Toch leek het me dat ik weinig risico nam en dat de inhoud van dit artikel niet achterhaald zou zijn, wat er ook uit de (stem)bus kwam.

'Een schip dat zijn bestemming niet kent, heeft altijd tegenwind.' Deze uitspraak, een metafoor, van de Romeinse filosoof Seneca kun je toepassen op vele complexe situaties. Daar is de klimaatzaak een overtuigend voorbeeld van. Waarom gaat het niet vooruit? Wat schuurt er, wat wringt er? Laat ons wat grasduinen in de pers en de literatuur en enkele uithoeken aftasten van het voornaamste verhaal van deze tijd.

1. 'ECOLOGIE IS ALLEEN VOOR DE RIJKEN'

Die uitspraak hoor je vaker, en ze is niet van de pot gerukt, en al zeker als ze komt van mensen die het niet breed hebben, die verzuchten hoe ze in godsnaam aan de middelen moeten komen om die zonnepanelen te financieren, hoe ze in hun diesel-slurpende auto in steeds meer steden de toegang worden ontzegd, die zich afvragen hoe ze in vredesnaam een schone elektrische variant moeten kopen en, cynisch genoeg, moeten vaststellen dat de dichtste bushalte steeds verderaf ligt. De subsidies kunnen de kloof niet dichten. Dus verzaken ze eraan, de subsidies overlatend aan hen die het zich in se kunnen veroorloven, ook zonder tegemoetkomingen. Herinner je je Men of good fortune, de song van Lou Reed met daarin de lyrics 'it takes money to make money'? Een bemiddelde Belg laat zonnepanelen installeren, incasseerde (tot voor kort) hiervoor overheidssubsidies. Daarna koopt hij, opnieuw gestimuleerd door subsidies, een elektrische auto, en rijdt vanaf dan quasi gratis dankzij de elektriciteit van zijn zonnepanelen. De minder fortuinlijke medeburger schuift aan bij de pomp voor een tank almaar duurder wordende, vervuilende brandstof. Een op termijn uitdovend scenario. Hoe voorkomen dat ze in plan worden gelaten? De klimaatzaak maakt enkel kans als iedereen in de transitie wordt meegenomen. Zo'n sociaal-economisch kader creëren zal een visionair en vooral moedig doortastend beleid vereisen.

2. DE KOLONISATIEPUINHOPEN

Dat slaat zeker op de have-nots in de minder fortuinlijke werelddelen. De kolonisatie, het leeghalen van de bodemrijksdommen, het 'uitroeien' van inheemse stammen, het plegen van ecocide, zadelt het westen op met een verpletterende verantwoordelijkheid. Dat westen heeft sowieso het grootste aandeel in de vernietiging van ons planetaire leefmilieu en de steile achteruitgang van de biodiversiteit. René Descartes gaf de filosofische voorzet dat je de wereld als een mechanisme naar wens kunt manipuleren. De kolonisten (conquistadores etc.) brachten dat in de praktijk. En zie: enkele eeuwen later, met ook nog eens de industrialisatie en het vooruitgangdenken, staan we bij de afgrond.

3. DEATH FROM A THOUSAND CUTS

Beter hebben we het over vele afronden. Eén recent voorbeeld: de catastrofale achteruitgang van roofvogels in Afrika, gedocumenteerd in een onderzoek dat is opgenomen in Nature Ecology & Evolution, en waar ook Natuurpunt aan meewerkte. De oorzaken voor het achteruitgaan of uitsterven van deze vogelsoorten zijn legio: menselijke vervolging (afschot, vergiftiging, nestroof voor voedsel of traditionele medicijnen), versnippering habitat, tekort aan prooien, pesticiden, elektrocutie door hoogspanningsmasten... De onderzoekers wilden hieraan een beklijvend beeld koppelen: Lingchi, een oude Chinese terechtstellingsvorm waarbij een veelvoud van gruwelijke interventies de dood tot gevolg hebben. Waarom die akelige praktijk oprakelen? Wat leert ons die metafoor van 'dood door duizend sneden'?

4. HET PROBLEEM OPlossen? MAAR OP WELK NIVEAU DAN?

Zo heb je mensen die de klimaatzaak niet overdreven genegen zijn, die opwerpen dat iedereen wel eens het vliegtuig neemt. De Indiase schrijver Amitav Ghosh kreeg dit voor de voeten geworpen en repliceerde dat we de problematiek niet zullen oplossen met gloeilampen. Het is een metafoor: mensen aanspreken op hun individuele verantwoordelijkheid is een deel van het probleem, leidt de aandacht af en maakt dat je verzandt in de discussie. Het zijn dergelijke bedenkingen ook die het enthousiasme, de drive waarmee alles begint, wegnemen. Het is gemakkelijk voor ons om ons op de vlakte te houden. Het is ook heel gebruikelijk om verwijten te sturen (naar onszelf, naar anderen) over ons vlieggedrag. Misschien moeten we dat eens een keer niet doen, maar ons wel afvragen wat er gebeurt als we niet op reis zouden gaan met dat vliegtuig. De gloeilampen van Ghosh zullen het probleem inderdaad niet oplossen. Daarover zegt hij zelf 'dat het probleem oplossen op zichzelf al een onderdeel is van een denken waardoor we nu zijn waar we zijn'. Vegetarisme, elektrische auto's en tutti quanti, het zijn zoveel bordjes die we in de lucht draaiende moeten houden. Hoeveel overtuigingskracht en inspanning kan de mens opbrengen? Het valt te

veronderstellen dat dit niet kan zonder een diepe bewustzijnshift. Die zou volgens Ghosh geïnspireerd moeten zijn op ecocentrisme. De wereld is niet mechanisch, maar beziel. De kans om voor demente hippie te worden uitgekreten is groot. Maar goed. Wat is er immers mis mee om de aarde als een levend, zelfregulerend organisme te zien, om het holisme te omarmen? Naarmate we ons daarvan bewust worden, zal waarschijnlijk ook spontaan die myriade aan kleine stapjes ten goede worden gezet. Het bordjesdraaien kan dan stilaan achterwege blijven.

5. HET BELERENDE VINGERTJE EN DE ZWARTGALLIGHEID

Hoe je je boodschap over klimaat en milieu verwoordt, is kenmerkend voor de diepgang of het inzicht dat je hierin hebt. Maar woorden blijven tricky.

Klimaatactivisten hebben al eens een bedenkelijke reputatie. Een voorbeeld. Een bekende Vlaamse schrijver geeft in zijn column in een van onze kwaliteitskranten openhartig toe dat hij niet bepaald een grote klimaatdeskundige is. Toch laat

hij zijn talige bravoure de vrije loop om zich vrolijk te maken over de 'klimaatklevers die zo verrekt pessimistisch zijn dat het ze ontgaat dat er al heel veel aandacht gaat naar klimaatverandering, ook zonder hun acties.' Hij verwijt hen ook misantropie en voorts zelfhaat en wraaklust.

Nu, zoals hij klimaatactivisten neerzet, dat is pas wraakroepend. Is opkomen voor het klimaat niet de ultieme uiting van filantropie? Het gaat niet alleen om bommen. Wij zijn als soort, als 'superieur' zoogdier evenzeer bedreigd. De armen en de verdrukten in onze samenleving die veel harder worden getroffen, de volkeren in Afrika, Zuid-Amerika en Azië, de eilandbewoners in de Stille Zuidzee... Eigenlijk zegt hij dat de klimaatactivisten niet moeten overdrijven. Was het maar waar.

Laat ons toch een beetje nederig blijven. De envergure van het klimaat is van die aard dat wij er op het eerste gezicht door verlamd raken, totale onmacht ervaren. Dat is normaal. Wij kunnen niets forceren. 'We zijn God niet' zou Tinneke Beeckman (filosofo) daar lichtjes ironisch aan toevoegen. Wat ook speelt, is dat we onmogelijk kunnen leven zonder onze handen vuil te maken, en bij uitbreiding, te vervuilen. Ook dat moet ons nederig stemmen.

↓ Zwaar weer, ook in dit schilderij van Rembrandt

LUC VERGAERDE

OP STAP MET INSECTA

In onze regio vinden we heel wat oude spoorwegbermen. Denk maar aan de Oude Spoorweg Zwevegem-Moen, de Oude Spoorweg in Avelgem en de Oude Spoorwegberm Roeselare-Menen. Begin mei verkende de insectenwerkgroep Insecta de Oude Spoorwegberm Waregem-Zulte en de Gaverbeekse Meersen.

→ op verkenning in de Gaverbeekse meersen

De spoorlijn Waregem-Ingelmunster, sinds 1985 niet meer in gebruik, is nu een waardevol stukje natuur nabij de woonkern van Waregem, op loopafstand van het station. De Oude Spoorwegberm is samen met de Gaverbeekse Meersen een belangrijke groene corridor in de regio Waregem en is in beheer van Natuurpunt afdeling Waregem. Het gebied is een toevluchtsoord voor dieren en planten en is essentieel als natuurlijke stapsteen voor diverse flora en fauna. Stapstenen verbinden natuurelementen en zijn van groot belang voor de verspreiding en voortplanting van soorten, wat de genetische diversiteit bevordert. Niet alleen voor de voortplanting zijn dergelijke stapstenen belangrijk. Nectar is een essentiële voedselbron voor heel wat insecten en nectarstapstenen bevoorraden insecten van voldoende voeding. Het is voor die beestjes dus belangrijk dat er een voldoende aanbod is aan flora, zodat er een nectar aanbod is gedurende een lange periode.

Voor insectenliefhebbers is het begin mei altijd uitkijken naar het fluitenkruid. Samen met de bloei van wilgen in het vroege voorjaar en het opduiken van de paardenbloemen en boterbloemen is het bloeien van het fluitenkruid één van de climaxen

van het insectenseizoen. De Oude Spoorweg kleurde wit en bij zonnig weer is het fluitenkruid een aantrekkingspool voor heel wat insecten. Vandaag was dit iets minder het geval. Veel zweefvliegen, kevers, bladwespen en ander klein grut hielden zich blijkbaar schuil bij dit nogal koude wisselvallige weer. Dagvlinders waren er nauwelijks te zien, enkel een bont zandoogje probeerde zijn territorium te verdedigen en rustte even uit op een zeldzaam zonnig plaatsje. Wel aanwezig op het fluitenkruid waren brandnetelmotjes.

→ brandnetelmot
© Luc Vergaerde

Die kleine dagactieve nachtvlinders waren blijkbaar minder onder de indruk van het wisselvallige weer. Tussen het fluitenkruid, de stinkende gouwe, robertskruid en boterbloemen foerageerden nogal wat hommels: akkerhommel, weidehommel en boomhommel. Hommels kunnen wel wat koude verdragen, het zijn dan ook bijen met een donzige jas aan. En met een jas aan is het makkelijker buiten komen bij kille temperaturen! Een weidehommel en boomhommel lieten zich vangen. De boomhommel zorgde voor wat verwarring. Boomhommels hebben meestal een oranjebruin borststuk, maar bij ons exemplaar was het borststuk bijna volledig zwart: de zwarte variant. Voor velen van ons de eerste keer dat we die variant mochten aanschouwen. Roodkopvuurkevers komen in mei soms massaal voor op fluitenkruid, vandaag waagde maar een moedige enkeling de wandeling. Een beetje hetzelfde verhaal voor de pyjamawants. Een koppel verloor zich in het liefdesspel en vergat even de buien. De roodaarsknipdorren hielden zich schuil tussen de bladeren, maar lieten zich toch gewillig fotograferen.

Op de oude spoorwegberm zagen we heel wat braamstruiken die er wat troosteloos bijstonden. Binnen een paar weken, wanneer de zon haar werk heeft gedaan, staan de bramen in bloei en zullen dan een trekpleister zijn voor heel wat insecten. Bramen zijn belangrijke nectarleveranciers die heel wat insecten aantrekken. Nog even geduld en het zal er gonzen van het kleine leven!

Vlak bij de Oude Spoorwegberm waren de Gaverbeekse Meersen een pallet van groen en geel. De Gaverbeekse Meersen liggen in de buurt van de Gaverbeek en zijn een overstromingsgebied met graslanden, poelen, oude gaverbeekmeanders, knotwilgrijen. De boterbloemen stonden volop in bloei.

Boterbloemen op een natte bodem: de ideale biotoop voor heel wat zweefvliegen. Het duurde niet lang of we mochten het weidedoflijffe, het gewoon weidegitje en de gewone pendelvlug aanschouwen. Bij wat zonniger weer mogen we in het gebied zeker ook fluweelzweefvliegen, waterzweefvliegen, libellen, waterjuffers en andere aan natte biotopen gebonden insecten verwachten.

De Oude Spoorwegberm en de Gaverbeekse Meersen: belangrijke groene corridors die vragen om een terugkeer bij warmer en zonniger weer!

↖ boomhommel
© Thijs Calu
↓ akkerhommel
© pexels.com (Erik Karits)

JOKE LIBBRECHT

S.O.S. Wandelen

Is het eindelijk vakantie, dan is het weer van dat: die dekselse familie van je wil alwéér gaan wandelen, want ze moeten nog aan hun miljoenduizend stappen per dag geraken in provinciedomein Huppeldepup. Ben je al met je ogen aan het rollen?

1. Eerst appen, dan stappen

Begint je neefje al vanaf minuut één te zeuren? Daag hem uit om zoveel mogelijk soorten in een kwartier tijd te benoemen. Natuurlijk moet je er niet met je klak naar slaan: daar bestaan apps voor. **Obsidentify** (foto's nemen van planten of dieren) en **BirdNet** (vogelgeluiden opnemen) zijn bij ons thuis alvast de favorieten.

2. Stinkerds

Wordt het wat saai? Wijs je gezelschap dan heel onschuldig één van deze planten aan (die je zojuist hebt geobsidentified). Doe enkele stapjes naar achteren en bekijk op je gemak de reacties.

→ foto's
bioweb KULAK

Stinkende gouwe ruikt naar maffe mottenballen. Je komt de plant vaak tegen, maar loopt er gemakkelijk aan voorbij: een heleboel diepgroene bladeren met hier en daar een geel bloemetje ertussen.

Welriekende ganzevoet vind je soms langs rivieren. De grapjas die deze naam bedacht, hield blijkbaar van een lekkere benzinegeur.

De gelderse roos is een struikig ding waar vanaf augustus orangerode bessen aan staan. Vogels vinden de smaak vreselijk smerig (niet uittesten!). De geur is nog vreselijker: als de bessen beginnen te rotten, ruiken ze naar... uitwerpselen. Iemand nog een pannenkoekje straks?

3. Parfumbeesten

Wil je zus de stank van de stinkerds kwijtraken door met parfum te spuiten? Werp je heldhaftig voor haar voeten en houd haar tegen. Parfum kan namelijk wespen aantrekken of hen in de war brengen. En warrige wespen, die steken sneller.

4. Berkenmeppen

Dit is 'gele auto', maar dan met bomen. Moet er bij jullie ook om het snelst gemept worden als je onderweg een gele auto ziet? Probeer het eens met een boomsoort. Een berk bijvoorbeeld, want die kan je snel herkennen aan de witte bast. Of een boom met een gekleurde markering erop: da's moeilijker te spotten en spaart dus wat meppen uit.

5. Muisalarm!

Doen je voeten pijn, heb je honger en dorst en van alles en nog wat? Kortom, is het echt genoeg geweest? Speur dan naar een klein holletje in de grond, van enkele centimeters breed. Grote kans dat het van een muis is. Kondig dat zeer luid aan ('Oh kijk, tante!') en trek dan een bedenkelijk gezicht. Want waar is dat muisje nou? Hé, wat zit daar op haar schouder? Ziezo, ze is al richting uitgang gespurt.

© Foto Pexels.com

PRINTING & PUBLISHING

drukta.

member of INNI GROUP

M Masschelein
golf / park / tuinmachines

STIHL

Masschelein bvba / Pluim 21, 8550 Zwevegem / info@masscheleinbvba.be / www.masscheleinbvba.be

onderhoud, herstellingen & verkoop
tuin- & parkmachines

DV Machinery

Zelfstandig maaien

De Cramer robotmaaier maait je gazon automatisch zonder dat je een vinger hoeft uit te steken.

Vraag vrijblijvend info

- VEILIG
- NAUWELIJKS HOORBAAR
- EENVOUDIG SCHOON TE MAKEN
- BEVEILIGD TEGEN DIEFSTAL

☎ **0475 32 64 01**

Bakkershof 29 • ZWEVEGEM

INI-WEEKEND IN DAMME

Van ooievaars en vlinders tot meikevers, we hebben het allemaal gezien op ons JNM-weekendje in Damme van 9 tot 12 mei. Met onze fantastische West-Vlaamse groep ini's (12-15 jaar) zijn we onder andere naar Zeebrugge gefietst. Daar hebben we gespeeld in de duinen, samen gegeten en natuurlijk ook gezwommen in de zee. Een stadspel in het toeristische Damme mocht natuurlijk niet ontbreken. Aan de hand van een kaart (en een beetje hulp van de leiding) vonden de leden hun weg van Moerkerke naar Damme met de fiets. Naast de fietsactiviteiten, hebben we ook de tijd genomen

om onze mottenbak op te zetten. Zo konden we de nachtvlinders in de buurt van onze kampplaats determineren en bewonderen. Dat onze ini's goede fietsers zijn, weten we maar al te goed, maar ze zijn ook straffe wandelaars. Dit hebben ze bewezen op de avondactiviteit, waarbij ze een lange wandeling hebben gemaakt met allerlei leuke opdrachjes op hun route. Op de kampplaats werden ze nog beloond met pannenkoeken. We sliepen in prachtige tipitenten. We hebben ons weekend afgesloten met een gezellig kampvuur, waarbij er veel bijgepraat en gelachen is.

LINDE AVET

← Op weekend met JNM

MEEDOEN MET JNM?

STARTDAG JNM KORTRIJK 2024

JNM, de Jeugdbond voor Natuur en Milieu, is je beestigste jeugdbeweging voor alle kinderen en jongeren van 7 tot 26 jaar. JNM is samen de natuur intrekken, ravotten in de bossen, op zomerkamp naar de Ardennen, de zee, de Kempen... of misschien zelfs ergens in het buitenland. JNM is samen de natuur beheren en beschermen, actief de handen uit de mouwen steken. En JNM is ook samen onze stem laten horen, op straat, online en in de pers! Samen trekken we het hele jaar door de mooiste natuurgebieden in en laten we ons betoveren door de zotste waarnemingen. We nemen zelf een zaag of schop in de hand en maken ruimte voor natuur. Bovendien gaan we op een duurzame en milieuvriendelijke manier door het leven en proberen we anderen daar ook warm voor te maken. En tijdens de zomermaanden genieten we samen van de natuur op één van de veertig kampen in binnen- en buitenland!

Met JNM Kortrijk beginnen we opnieuw aan het werkjaar in het weekend van 21 en 22 september 2024. Iedereen van 7 tot 26 jaar is welkom om eens te komen proeven van onze werking. De startdag gaat door in ons lokaal Hoeve te Coucx.

Meer info vind je op de website van JNM Kortrijk: jnm.be/kortrijk
Mis het niet en tot dan!

PIET MISSIAEN

ONTEMBAAR STADSGROEN

Een stedelijke omgeving lijkt plantonvriendelijk, maar niets is minder waar. In dit dynamische milieu is er juist een grote variatie aan biotopen: muren, braakliggende terreinen, grasbermen, oevers, struwelen en al dan niet verharde wegen. Bijgevolg is ook de vegetatie heel divers. De abiotische factoren zijn tegengesteld aan die van een bos: er zijn grote temperatuurschommelingen en een gebrek aan water. Wie hier wil gedijen, moet tegen een stootje kunnen. De taaiste plantensoorten slagen erin om zich in het kleinste spleetje tussen baksteen en beton te vestigen. Alleen hier kunnen zij de concurrentie aan. Naast de wilde zijn er natuurlijk ook de verwilderde planten. Ze zijn ontsnapt uit tuinen of het zijn kiemplantjes van aangeplant stadsgroen. De mens heeft hier een rechtstreekse invloed op de vegetatie. In een dergelijke omgeving gidsen is geen sinecure, aangezien een degelijke kennis van wilde en gekweekte planten onontbeerlijk is. Binnen onze plantenwerkgroep is Willy Herremans hiervoor de geknipte persoon. Op het slagveld van 1302 in Kortrijk, onder een loden zon, klokten we af op 131 soorten, waaronder de acht volgende.

1. Moerasdroogbloem

Gnaphalium uliginosum - *compositiefamilie*

Iedereen kent de iconische edelweiss uit de hoge Alpen. Wit is de opvallende kleur van het kluwen van bloemhoofdjes en de krans van schutbladen hierrond. Qua grootte (max. 20 cm) en bloeiwijze lijkt moerasdroogbloem wat op de alpiene rotsplant. De geelbruine bloemhoofdjes, omringd door een ster van lichtgroene schutbladen, springen echter niet in het oog.

Als eenjarige is hij goed beschermd tegen het dynamische stadsmilieu. Bovendien garandeert zelfbestuiving een voldoende zaadproductie. De wollige beharing op stengel en bladeren voorkomt uitdroging. Zoals de naam het aangeeft, groeit hij op vochtige plaatsen, die echter periodiek droogvallen, zoals in greppels.

1.

2. Kruipertje

Hordeum murinum - *grassenfamilie*

De lange kafnaalden van gekweekte gerst vinden we ook terug bij het kruipertje, dat tot hetzelfde geslacht behoort. De kleine zaden hebben hem de bijnaam 'muizengerst' bezorgd.

De as van de bloeiwijze is breekbaar, waardoor het – zoals de vruchten van klit – een geliefd natuurlijk speelgoed is. De in het dialect zogenaamde 'pieken' blijven gemakkelijk in kledij steken, vooral omdat de kafnaalden van weerhaakjes voorzien zijn.

Langs de lichtgroene stengel verspreiden de bladeren zich tot tegen de bloemen. De onderkant van de bladschijf is bezet met oortjes.

Dit eenjarige gras verdraagt goed betreding, warmte en droogte. Het groeit o.a. tussen plaveisel.

2.

3. Mahonie

Berberis aquifolium - *berberisfamilie*

Mahonie is de naam van een struik en niet van de gelijknamige houtsoort, oorspronkelijk afkomstig van bomen uit West-Indië. Deze struik is inheems in Noord-Amerika. Het is een voorbeeld van een ontsnapte tuinplant.

De oneven veervormig samengestelde bladeren zijn bezet met stekelige randen en vallen 's winters niet af. Net als bij hulst bezit hij immers glanzende, leerachtige bladeren die hem tegen uitdroging beschermen.

De trossen gele, welriekende bloemen bevatten prikkelbare meeldraden. Wanneer een insect de bloem bezoekt, buigen de helmraden naar binnen en duwen zo het stuifmeel tegen zijn lijf aan.

De blauwe vruchten zijn een lekkernij voor lijsters, die voor verspreiding in de stad zorgen.

We vinden hem op droge grond.

3.

4. Muurleeuwenbek

Cymbalaria muralis - weegbreefamilie

Oorspronkelijk kwam deze plant voor in het Zuid-Europese gebergte, maar is intussen als verwilderde tuinplant enkele eeuwen ingeburgerd. Zijn succes is te wijten aan een dubbele manier van vermeerdering. De dunne stengel, bezet met klimopachtige bladeren, kruipt over het oppervlak en vormt wortels. Ook de geslachtelijke voortplanting is ingenieus. De gele onderlip van de bloem toont aan bijen de weg naar het nectar in de korte spoor. Na de bestuiving keert de lange bloemsteel zich van het licht af en deponiert de vrucht in een spleet. Alleen in het donker kunnen de zaden kiemen.

Deze stadsplant heeft een voorkeur voor oude muren, waar een overvloed aan spleten en gaten is.

5. Steenkruidkern

Lepidium ruderale - kruisbloemenfamilie

Kruisbloemigen hebben in de regel vier kruisvormig gerangschikte kroonbladeren. Steenkruidkern vormt hier een uitzondering op, want hij heeft geen kroon. De kleine bloempjes ontwikkelen zich tot eivormige, gevleugelde hauwtjes, die zich zeer talrijk samen met de langwerpige bladeren aan weerszijden van de vertakte stengel bevinden. Het silhouet van deze kleine kruisbloemige (max. 40 cm) hoog is een lange, smalle tros. Binnen deze familie vormt hij een uitzondering door zijn onaangename geur.

Hij gedijt op stenige plaatsen, vaak tussen bestrating.

6. Gewone eikvaren

Polypodium vulgare - eikvarenfamilie

Deze middelgrote varen heeft langwerpige bladeren die tot 50 cm lang kunnen worden. Ze doen enigszins aan de gelobde bladeren van eik denken, maar zijn veel dieper ingesneden, vrijwel tot op de hoofdnerf.

Varens zijn sporenplanten en om ze van elkaar te onderscheiden bekijken we onderaan het blad de vorm van de sporenhooftjes. Bij deze soort zijn ze rond.

De wortelstok waaruit de bladeren ontspringen heeft een zoete smaak.

Hij houdt van bossen, maar ook van oude muren.

7. Vlinderstruik

Buddleja davidii - helmkruidfamilie

Pas op het einde van de 19de eeuw heeft deze Chinese plant onze streken bereikt. Deze sierstruik is sindsdien op grote schaal verwilderd, tot grote vreugde van onze vlinders. Zij worden aangetrokken door de purperkleurige bloemen, gerangschikt in lange pluimen. Hieronder staan de spitse bladeren kruisgewijs tegenoverstaand, met een groene bovenkant en een behaarde en dus witte onderkant. Het succes van deze vlinderplant bij uitstek is te danken aan zijn snelle groei tot 3 m hoog en aan de verspreiding van zijn zaden via de wind.

Hij is een zoonanbidder op droge, stenige plaatsen, soms tussen de bestrating.

8. Straatwolfsmelk

Euphorbia maculata - wolfsmelkfamilie

Het witte sap dat de vertegenwoordigers uit deze familie produceren is giftig, vandaar de associatie met de wolf, symbool van het kwaad in het vorige millennium.

Straatwolfsmelk komt oorspronkelijk uit Noord-Amerika. Hij kan een lengte tot 50 cm bereiken, maar ligt tegen de grond. Opvallend zijn de zwartgeklepte, tegenoverstaande kleine bladeren. Speciaal in deze familie zijn de bloemen. Ze hebben noch kelk noch kroon, maar zijn verenigd in een bloeiwijze – cyathium genaamd – die omgeven worden door een kelkachtig omwindsel met randklieren. Deze randklieren zijn wit-rose bij straatwolfsmelk. Hij heeft zijn naam niet gestolen en voelt zich thuis in voegen en andere stenige plaatsen.

LEZERSVOORDEEL KLIMOP

De duurzaamste koffiecapsules van Ray & Jules*

-15%
& GRATIS LEVERING

NIEUW

JOUW KLIMOP KOFFIEPAKKET - CAPSULES

* Home Compostable & geroosterd op zonne-energie
Nespresso Compatible

- 60 koffiecapsules: 30x Lungo & 30x Espresso
- Met ruim 15% korting, slechts **€ 25** ipv € 30
- Gratis levering
- + reep chocolade van Tony's Chocolonely cadeau

Liever Koffiebonen of gemalen koffie?

Als Klimop-lezer profiteer je ook van 25% korting en gratis levering op een aantrekkelijk koffiepakket (4x250g). Bonen of gemalen. Uit Congo, Nicaragua, Guatemala en een blend. Info & bestellen: ray-jules.com/klimop

RAY & JULES
THE SUNNY KIND OF COFFEE

BESTEL ONLINE: [RAY-JULES.COM/ KLIMOP](https://ray-jules.com/klimop)

KASTER EN DE SCHELDEVALLEI

De wandeling werd in onze oude wandelgids *Schelde en Leie van 2011* onder de titel "Kaster – Langs blote kouters naar de Schelde" gepubliceerd. Frans Dejonghe, pionier van de trage wegen in onze regio, werkte het ontwerp uit. Ik heb het parcours wat aangepast. We stijgen eerst op voor een panoramische blik over de Scheldevallei. Verder volgen we de Neerbeek stroomafwaarts. Nabij Elsegem, blijkbaar het Eden van de verpaarding, stappen we voorbij een riante paardenstoeterij om dan wat verder van de natuur en de rust van het domein De Ghellinck (A) te gaan genieten. Wie van de wandeling een dagtocht wil maken, kan eventueel een lunch nemen in het restaurant van het domein. We verlaten het domein via het jaagpad dat langs de Schelde loopt. Ter hoogte van Kerkhove verlaten we de Schelde langs een oude meander. We stijgen terug op naar Kaster via de Varent, een kasseistrook die menig Flandrien wel zal kennen.

BERNARD DECOCK

Gegevens:

De wandeling loopt voornamelijk over rustige wegen en stapsteentjes.

• Startpunt:

Kerkplein van Kaster. Parkeerplaats bij de Sint-Pieterskerk, Juliaan Claerhoutstraat. Kaster is goed bereikbaar met De Lijn (Halte Kaster Dorp) – Lijn 85 Avelgem – Anzegem – Vichte - Waregem.

• Afstand: 10 km

• Rustpunt:

In domein de Ghellinck bevinden zich openbare toiletten en een tearoom (dinsdag en woensdag gesloten).

WANDELPARCOURS

① Ga naar Knooppunt 14 aan de noordzijde van de kerk. Stap het stapsteentje (Bergwegel) op richting Knpt 13. Geniet op de top (hoogte 52,5 m) van de vergezichten. Recht voor je merk je de kerktoren van de pas gerestaureerde Sint-Janskerk van Anzegem. Schuin rechts ligt Gijzelbrechtegem. Bij helder weer zie je rechts de toren van de Sint-Walburgakerk van Oudenaarde. Achter ons, in de kijklijn van de Sint-Pieterskerk, verheft zich uit het Scheldedal de Kluisberg en een kam van getuigenheuvels.

Daal af en sla de Neerbeekstraat rechts in (richting Knpt 12). Volg de straat tot aan Knpt 12 en enkele meters verder tot aan Knpt 10. Sla daar rechts de Broeklindeweg in. Sla aan Knpt 9 links de Smeierstraat in. Blijf de straat volgen. Draai, bij de afslag (Knpt 8), rechts mee en vervolg tot aan Knpt 7. Sla links de Broekstraat in. Vind net na Knpt 6 (kruising met de Langestraat) een stapsteentje (Trage weg 26 - richting Knpt 43) rechts, dat langs een huis loopt en ongeveer parallel met de spoorweglijn loopt. Stap het stapsteentje op.

② Let rechts op het hof Ter Beeck, een kasteelhoeve. Let op twee 'wiedauwen' langs het pad. Dat zijn taaie wilgen, die vroeger gebruikt werden om manden te vlechten. Op het einde van het stapsteentje merken we de kerktoren van Elsegem op. We komen op de Beekstraat uit. Sla de Beekstraat rechts in om vervolgens na 40 m de Beekstraat links te blijven volgen. Negeer wat verder een aftakking links van de weg. De Beekstraat wordt vergezeld door de Neerbeek. Let verder links op de Strohoeve met een rij statige Canadese populieren aan de straatkant. Sla bij de kruising van de weg de straat Kouterlos links in. Let wat verder op een carillon rondom een uurwerk op de Strohoeve of de Stoeterij Willy Naessens. Sla na 130 m een brede grasstrook rechts in (Trage Weg nr. 73. Loopt langs de oefenweide voor paarden). De grasstrook komt op de Peeshoek uit. Sla de straat rechts in om verder vervolgens de straat links mee te volgen (Negeer dus rechts de Beekstraat – bewegwijzering is hier onduidelijk). Na 350 m komen we aan de N453 of de Kortrijkstraat uit. Steek de straat over en vervolg verder naar links tot aan domein de Ghellinck.

③ Sla het domein in (rechts). Zie aparte kaart van het domein. Volg eerst de brede weg (Trage weg 89) met eiken afgezoomd om dan net voor een bank bij een speelweide (ter hoogte van een brugje rechts over de waterplas) een trage weg tussen de bomen naar links in te slaan (trage weg 85). Rechts van het pad ligt een waterplasje, links krijgen we een mooi panorama van de Koppenberg. Volg de weg en draai naar rechts mee (richting het kasteel – trage weg 95). We stappen een voetbalveldje (rechts) voorbij en negeren een afslag links om naar de parkeerplaats toe te stappen. Vind juist voor de parkeerplaats een brede grasstrook die ons naar links voert. We nemen op de grasstrook het

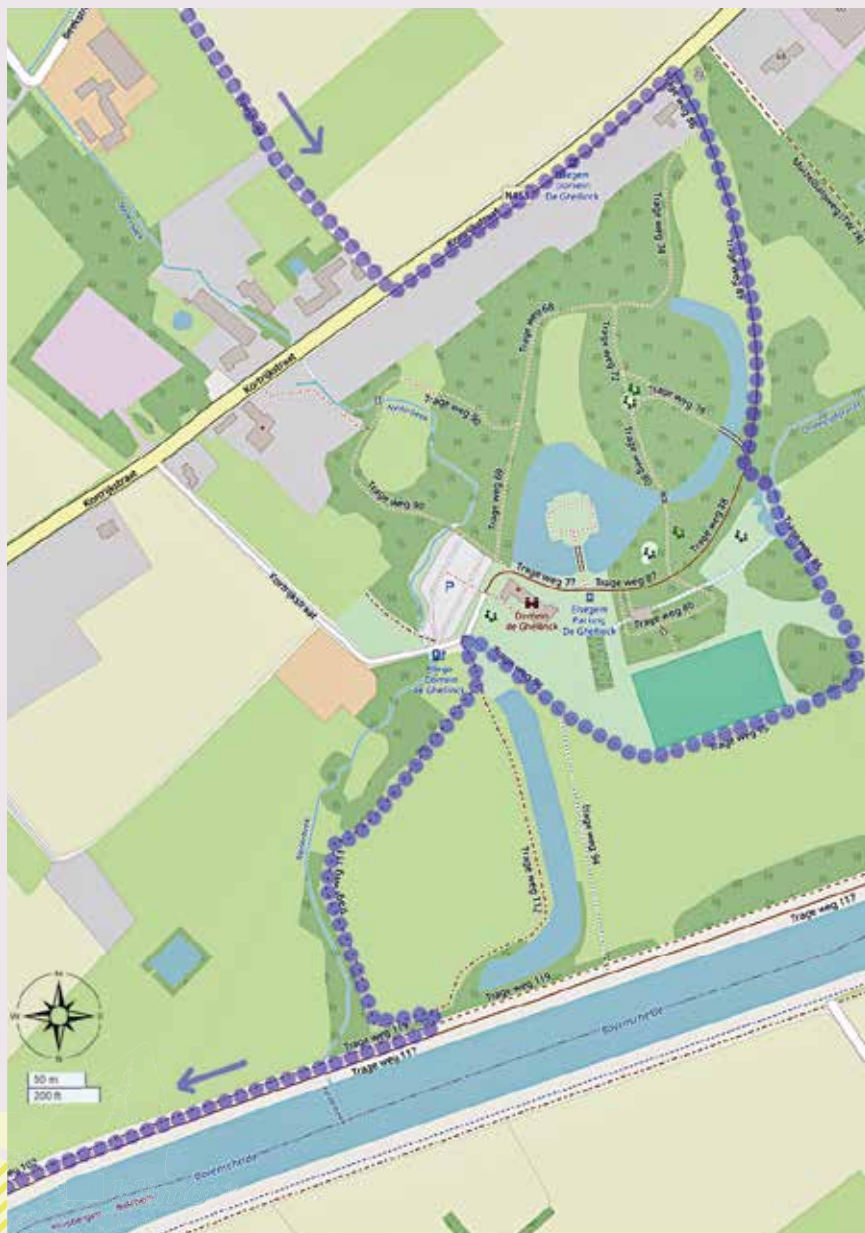
Download de wandeling via deze QR-code of www.natuurkoepeel.be/wandelingen_klimop

rechtse pad. Het linkerpad loopt langs een waterplas waar we anders de vissers zouden verstoren. Als het pad op het eind van de grasstrook naar links draait, vinden we daar een moderne zitbank (opschrift "In angello cum libello – In een hoekje met een boekje). Stap de bank voorbij en vind rechts een uitweg naar het jaagpad langs de Schelde. Bij droog weer kunnen we op de trage weg langs het jaagpad stappen; anders stappen we het jaagpad op. Sla de trage weg of het jaagpad naar rechts in.

④ Negeer een aarden afslag rechts na ongeveer 600 m. Vind, na ongeveer 2,2 km, de ingang rechts van een 'coupure' of een oude Scheldearm. Er staan (tussen de brandnetels) bordjes met "Verboden te vissen – Agentschap Natuur & Bos – Uitsluitend voetgangers". Het pad, langs de oude meander, is in het begin vaak met brandnetels overgroeid, maar wat verderop zal het meestal vrij goed zichtbaar en bewandelbaar zijn. Het pad loopt uit op de straat Heye. Sla linksaf om kort daarna rechts de Oude Plaats van Kerkhove in te stappen. Stap de begraafplaats voorbij. Let op de voormalige pastorie van 1760 (zie datumsteen in de linkerzijgevel). Negeer wat verder een afslag links. Wie de West-Vlaamse Scheldemeersen (B) op 200 m toch wil bewonderen, kan die afslag inslaan en vervolgens terugkeren. Het kasteel d'Heye, een imposant landhuis uit de 19e eeuw, komt in zicht. We komen terug uit op N453, die hier de Oudenaardsesteenweg heet.

⑤ Steek de Oudenaardsesteenweg over. Stap naar rechts langs het domein van Kasteel d'Heye. Sla wat verder de Varenstraat (C) links in. Negeer alle zijstraten en afslagen tot aan de Zelestraat. Stap de Zelestraat rechtdoor in. Sla bij een kapel de Langedreef in. De kerktoeren van Kaster wenkt ons terug naar de startplaats. Links van ons ligt Het Goed te Corbie of Goed ter Zele. Deze omwalde hoeve is één van de belangrijkste historische hoeses in het West-Vlaamse Scheldegebied.

Weetjes

A. DOMEIN DE GHELLINCK

Het gemeentelijk domein de Ghellinck is een oud kasteelpark dat in het jaar 1718 aangekocht werd door de familie de Ghellinck. Het kasteel onderging door de jaren heen verschillende verbouwingswerken: einde 18de eeuw in classicistische stijl en midden 19de eeuw in neo-Vlaamse renaissancestijl. Het park werd in 1912 in Franse stijl ontworpen en reikte tot de Schelde. Gedurende Wereldoorlog I en II werd het kasteel ernstig beschadigd en tot overmaat van ramp brandde het in 1973 af. Later werd het gesloopt. Het domein werd in 1974 aan de gemeente Wortegem-Petegem verkocht en op een vereenvoudigde manier opgefleurd. De vroegere bijgebouwen van het kasteel met de hoeve, de archiefzaal en de bibliotheek werden stelselmatig gerestaureerd en met een nieuwe bestemming bedacht. De gerestaureerde hoeve dateert van 1893 en is gedeeltelijk in gebruik genomen als taverne-restaurant. De bibliotheek doet nu onder andere dienst als trouwzaal. Op de benedenverdieping is een orangerie; op de verdieping is een auditorium ingericht.

Het domein is 28 ha groot. Bij de aanvang van de wandeling in het domein vind je er wat kleinere poelen en waterpartijen 'moeras en ruigte', waarin groene kikkers en salamanders een habitat vinden. Dotterbloemen, gele lis en moerasspirea fleuren het natuurspektakel op. In het parkbos zal je ongetwijfeld paarse schubwortel vinden, daar waar je in de hooilanden grote ratelaar en moeraskartelblad zal vinden.

B. WEST-VLAAMSE SCHELDEMEERSEN

Aan de oevers van de Schelde, op de grens tussen West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen en Henegouwen bevinden zich de West-Vlaamse Scheldemeersen: bloemrijke graslanden, rietvelden, houtkanten en afgesneden Scheldemeanders met relatief zuiver water. Dit gevarieerde domein is ingedeeld in zes deelgebieden: Kerkhove, Waarmaarde, Avelgem, Outrijve-Bossuit, Helkijn en Spiere. Sommige gebieden zijn ook vrij toegankelijk op de paden, maar het beste kun je van deze langgerekte natuurparel genieten vanaf het jaagpad langs de Schelde.

De blauwborst is hier te gast. De vogel is verwant aan het roodborstje. De ruige kantjes van de meersen zijn de favoriete leefgebieden van de vogel. In de sleedoornhagen kan je de sleedoornpage aantreffen. In de vallei worden in de hagen fladderiepen geplant voor de iepenpage. Deze vallei dient als verbindingroute tussen de leefgebieden in Moeskroon en de Vlaamse Ardennen. Tijdens de winter en het voorjaar zijn de meersen een belangrijke pleisterplaats voor wintervogels. In de Platte Meersen werden enkele poelen aangelegd. De vroegere afwateringsgrachten, de 'laantjes' worden uitgediept en herbergen een zeldzaam en rijk planten- en dierenleven.

C. VARENTSTRAAT

De straat maakte oorspronkelijk deel uit van de Romeinse heirbaan Bavai-Oudenburg. De aarden weg werd in 1891-1892 verhard met kasseien en later met essen afgezoomd. De weg werd vooral gebruikt voor het vervoer van cichorei van en naar de asten.

JOUW
 Advertentie
 HIER?

Contacteer
 info@natuurkoepel.be

VERVAEKE FIBRE nv
 flax for the industry since 1892

Kortrijksestraat 68
 B-8520 Kuurne
 Tel. 056 71 20 55
 E-mail: flax@pandora.be

GROOT HANDBOEK AROMATHERAPIE

Auteurs: Greetje Van den Eede & Dr. Geert Verhelst

- met honderden **wetenschappelijk onderbouwde en praktijkgerichte recepten** voor de meeste voorkomende klachten en aandoeningen: eenvoudige recepten, met één of enkele essentiële oliën, en meer uitgebreide, met uitgekende synergieën voor professioneel gebruik
- daarbij komen **alle mogelijke toepassingen** aan bod: **vernevelen, inhalatie, huidapplicatie, massage, baden, orale inname...**
- met **80 uitgebreide en 40 kleinere monografieën**, waarin de meest gebruikte essentiële oliën worden voorgesteld
- met een hoofdstuk over de chemische achtergronden om de werking van essentiële oliën te staven
- met de kwaliteitseisen waaraan essentiële oliën dienen te voldoen
- met een **'Do it yourself'-hoofdstuk** voor wie zelf essentiële oliën wil verwerken in zijn verzorgingsproducten en met tips voor een EHBO-kit, een thuis- en reisapotheek

VP €99,00 - ISBN: 9789082692242 - Uitgever: BV Mannavita

Verkrijgbaar in alle natuurvoedingswinkels, online bij www.amanvida.eu en bij de boekhandels.

Tuinsappen Lombarts Calville

De geperste zaligheid

- Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijke vruchtensap (gepasteuriseerd)
- Verkoop van sappen op basis van appel
- Bedrijfsbezoeken

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
 Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (Ieper)
 lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

FOTO ROBERT

Brugsestraat 84-86 | 8500 Kortrijk | Tel. 056 35 47 52 | www.fotorobert.be | foto.robort@telenet.be

OP STAP IN DE NATUUR
 MET NIKON Z

Nikon Z 8 | NIKKOR Z 600mm f/6.3 VR S

De krachtpatser voor het maken van zowel foto's als video's staat garant voor een spectaculaire beeldkwaliteit en biedt een maximale flexibiliteit om zich aan elke workflow aan te passen. De ultieme precisie in een lichte en compacte body.

8K RAW-VIDEO | 45,7 MEGAPIXELS | TOT 120 BPS | COMPACTE CAMERABODY

PROFESSIONAL
 Dealer

REGIONAAL LANDSCHAP LEIE EN SCHELDE

Het Stadlandschap is niet meer, leve het Regionaal Landschap Leie en Schelde! Oude wijn in nieuwe zakken? Integendeel! De omvorming brengt wezenlijke veranderingen met zich mee, die op korte en lange termijn een impact kunnen betekenen voor de regio, inwoners én passanten.

Het Stadlandschap Leie en Schelde ontstond in 2015. Als samenwerking tussen de Provincie, middenveldorganisaties en 13 lokale besturen uit Zuid-West-Vlaanderen zette de organisatie zich in voor de opbouw en het beheer van ons landschap, voor biodiversiteit en voor recreatie en educatie op het vlak van natuur en milieu. In 2023 zorgden enkele evoluties vanuit Vlaanderen voor de nood tot omvorming tot Regionaal Landschap. Naast een nieuw jasje bracht dit ook enkele extra opportuniteiten met zich mee.

EXTRA MIDDELEN VOOR ZUID-WEST-VLAANDEREN

Als kersvers lid van de Regionale Landschappen maakt de organisatie bijvoorbeeld aanspraak op extra middelen. Hiermee wordt de landschaps- en biodiversiteitswerking versterkt en kan er verder geïnvesteerd worden in een kwaliteitsvol, leefbaar en duurzaam Zuid-West-Vlaanderen. Zo is inmiddels een Blue Deal-coördinator aan de slag. Hij dompelt zich onder in bufferbekkens, waterlopen, poelen en andere lokale watergerelateerde projecten. Ook voor de uitwerking van het houtkantenplan zijn de Regionale Landschappen bevoorrechte partners. Daarbovenop worden kennis, tools en campagnes binnen het netwerk volop gedeeld.

RAAD EN DAAD

Niet alles verandert: de doelgroepen van het Stad-, excuseer, Regionaal Landschap blijven dezelfde. Lokale besturen, particulieren, landbouwers, scholen, verenigingen en middenveldorganisaties kunnen stevast rekenen op raad en daad. Zo zijn er de Groene Prikkel: groene speel- en ontmoetingszones die op openbaar domein gerealiseerd worden. Met een landschapsplan kan je nog steeds als particulier, landbouwer of vereniging je weide of terrein laten aankleden met kleine landschapselementen zoals hagen, struiken, (fruit) bomen of zelfs een poel. Zo maak je onze regio mooier én geef je de biodiversiteit een duwtje in de rug!

Ook tal van biodiversiteitsacties blijven een belangrijk onderdeel van de werking. Denk aan het ophangen en inventariseren van kunstzwaluwnesten, soortbeschermingsmaatregelen voor de eikelmuis of de jaarlijkse KLIK PUIT-campagne. Hiervoor wordt sinds jaar en dag fijn samengewerkt met vrijwilligers van Natuurpunt.

Ben je tot slot leerkracht of een ouder wiens kind altijd met geschaafde knietjes thuiskomt? Kies dan voor mals gras in plaats van een kapotte jas! Als school kan je bij het Regionaal Landschap terecht voor de vergroening van je speelplaats: van planuitwerking tot aanleg.

Naast al die acties op het terrein behoudt het Regionaal Landschap ook zijn adviserende, bemiddelende en sensibiliserende rol, als kennispartner binnen de regio op het gebied van landschap, natuur, biodiversiteit en omgeving.

Meer weten? Alle info over het Regionaal Landschap Leie en Schelde vind je op www.rleieschelde.be.

Oproep

Heb je interesse in een landschapsplan, heb je een suggestie voor een Groene Prikkel of simpelweg een vraag of opmerking? Neem gerust contact op! Mailen kan via info@rleieschelde.be.

←
Eikelmuisproject
in samenwerking
tussen Natuurpunt
en Regionaal
landschap Leie en
Schelde

CHRISTINE HANSENS

SPEUREN NAAR PADDENSTOELEN OP DE GROTE BRANDNETEL

De grote brandnetel is een veel voorkomende plantensoort, vaak te vinden op vochtige en stikstofrijke bodems. Deze plant is niet alleen de waardplant van heel wat vlindersoorten (bv. dagpauwoog en landkaartje), ze geeft ook een thuis aan heel wat soorten paddenstoelen.

© Luc Pinoy

Op de dode en ook levende stengels van de grote brandnetel zijn regelmatig witte tot crèmekleurige, klokvormige zwammetjes te zien, met gesteelde sporen. Omwille van hun uiterlijk doen ze aan bekerzwammetjes denken. Toch zijn het steeltjeszwammen. Ze heten **brandnetelklokjes** (*Calyptella capula*) (afb. 1). Omwille van hun vorm is men geneigd om ze tot de bekerzwammetjes te rekenen. Bekerzwammetjes vormen hun sporen in zakjes. Bij deze soort zijn echter duidelijk gesteelde sporen te zien. Ze behoren dus tot de steeltjeszwammen.

Kort na het ontluiken van de brandnetelbladeren zijn er op hun onderzijde soms lichtroze tot oranje vlekjes te zien: **brandnetelroest** (*Puccinia caricis-urticae*) (afb. 2 en 3). Het zijn telkens groepjes van kokertjes. Op de bodem ervan komt er roestig sporenstof vrij.

Een andere soort heet **gewoon weerschijnmatje** (*Torula herbarum*). Ze vormt zwarte, viltige vlekjes op de dode stengels van de grote brandnetel. In jonge toestand zijn de zwammetjes olijfgroen. Interessant is om eens naar zijn conidiën (steriele voortplantingscellen) te kijken. Ze vormen lang vertakte kettingen met 4 tot 5 septen (tussenwanden) die ruw- of fijnbehaard zijn.

Het **rondsporig oorzwammetje** (*Crepidotus cesatii*) (afb. 4) is een plaatjeszwam die op allerhande houtresten voorkomt, maar ook op dode stengels van de grote brandnetel te vinden is. Zijn bovenzijde is sterk viltig. De onderzijde is eerst wit. Ze wordt spoedig crèmekleurig tot licht rozig. De plaatjes staan er tamelijk ver uiteen. De sporen ervan zijn ellipsoïd tot bijna rond en stekelig. Let ook eens op de cystiden (steriele voortplantingscellen) aan de plaatjesrand, die duidelijk vertakt zijn.

De Gavers - Harelbeke - Provinciedomein 30-04-2022 Brandnetelvulkaantje

Het **brandnetelvulkaantje** (*Leptosphaeria acuta*) (afb.5) is regelmatig te vinden op stervende of dode brandnetelstengels. Deze kleine, zwart gekleurde zwammetjes zijn min of meer kegelvormig zodat de naam "vulkaantje" bij deze soort goed past. Ze vervangen er de brandharen, die zorgen voor jeukende en geprikkelde huidirritaties en smukken de stengel op met zwarte vulkaantjes die een brede basis hebben en een duidelijk uitsteekseltje bovenaan. Binnenin zitten gesegmenteerde sporen.

Het **violet wasviltje** (*Helicobasidium brebissonii*) (afb.6) is een andere veel voorkomende soort. Op de basis van dode brandnetelstengels zijn tijdens het voorjaar paarse korsten te zien die ietwat berijpt zijn. Ze zijn vrij dik en komen gemakkelijk los. Interessant hierbij is dat hun basidiën (geslachtelijke voortplantingscellen) dwars gesepteerd (deeltjes) zijn, zoals we ze kennen bij het echte judasoor. Wat eveneens opvalt is dat de top van de basidiën er duidelijk gebogen is. Tijdens de herfst komt zijn steriele fase voor en dan zijn ze bruin en ietwat vlokkig.

De **brandnetelmeeldauw** kleurt de brandnetel wit (afb.7), zoals meeldauw dat bij allerhande soorten doet.

Bergelen 10-09-2020 Brandnetelmeeldauw

Zandvoordebos (Zonnebeke) 29-05-2019 Brandnetelschijfje

Brandnetelschijfjes (*Calloria neglecta*) (afb.8) zijn schijfvormige zwammetjes met een diameter van 0,5 tot 1 mm. Ze bezitten gladde sporen met 1 sept. Hun parafysen bezitten geen septen en zijn vertakt.

VERPAKKINGSVRIJ WINKELEN IN KORTRIJK

ZONDER MEER

BIO ECO FAIR SHOP

Rijselsestraat 51
8500 Kortrijk
www.zonder-meer.be

Open van dinsdag tot en met zaterdag van 9.30 tot 18.

Thuislevering
mogelijk

Doe iets
voor vogels, vlinders, bijen,
bloemen, bomen, oceanen, ...

Doe iets voor de **AARDE**
Doe iets voor **JEZELF**
En doe het vooral **SAMEN**

Klimop
altijd een goeie wegwijzer.

uit sympathie, Peter Callewaert

JOUW

Advertentie HIER?

Contacteer
info@natuurkoepel.be

UW OUD
GERIEF VERDIENT
'N NIEUW
LIEF

Ontdek waar je kan schenken

op www.dekringloopwinkel.be

kringloop
winkel

PortemanKijkers.be
SPECIAALZAAK & SITE VCOR VERREKIJKERS & TELESCHOPEN

Swarovski - Leica - Zeiss - Kite - Bynolyt - Steiner - Bushnell
Statieven - Loepes - Cameravallen - Digiscoping

Tot 10% op adviesprijs

Optiek Porteman steunt als partner van Natuurpunt
op de Hellebeek in Heuvelland.

Rijselstraat 10 & 12 - IEPER

Volg @Portemankijkers

Test de kijkers
op de Ieperse slechtvalken
in de Porteman-tuin.

Wetenschapscafé: waterstress met twee gezichten

30 september 2024
Vives Roeselare

Natuur, landbouw en industrie
samen voor een
toekomstbestendige provincie

SPONS
LANDSCHAP

De klimaatverandering zorgt voor waterstress met 2 gezichten: toenemende langdurige droogtes en periodiek hevige regenbuien. In West-Vlaanderen is er bijzonder veel vraag naar water voor industriële processen en vanwege de intensieve landbouw. Maar ook de natuur en de mens hebben water nodig. De huidige aanpak volstaat niet om de waterintensieve economie, drinkwater en de natuur in West-Vlaanderen een toekomst te garanderen. Nood dus aan een wetenschappelijke lezing over waterstress met twee gezichten: 'natuur, landbouw en industrie samen voor een toekomstbestendige provincie'. Natuur.koepel vzw, Natuurpunt Midden West-Vlaanderen, West-Vlaamse Milieufederatie, Hogeschool Vives, Provinciale Minaraad West-Vlaanderen en Join For Water organiseren samen dit **wetenschapscafé**, waarbij we experts vanuit verschillende invalshoeken uitnodigen om op basis van enkele cases en reflecties te zoeken naar een gemeenschappelijk kader rond waterstress.

Wanneer:

Maandag 30 september 2024

19u Deuren open

19u30 Start wetenschapscafé

Voor iedereen met interesse in het waterthema.

Waar:

Vives Roeselare (Wilgenstraat 32, 8800 Roeselare)

Inschrijven via: www.natuurkoepel.be/wetenschapscafe

BERNARD DECOCK

DE ECOLOGISCHE VOETAFDruk

De klimaatverandering, de stikstofcrisis, het verlies aan biodiversiteit – het zijn hedendaagse, ernstige problemen. Eigenlijk hoefden die vandaag de dag helemaal geen problemen meer te zijn, hadden de bewindslui zowat een halve eeuw geleden het rapport van de Club van Rome “Grenzen aan de groei - The Limits to Growth” ernstig genomen. Het rapport verscheen op 2 maart 1972 en stelt dat de mensheid de planeet uitput en zo onvoorstelbaar onheil over zich afroept. Het rapport sloeg in als een bom. Het werd ruim gelezen, want de publiëksuitgave, vertaald in meer dan dertig talen, ging wereldwijd miljoenen keren over de toonbank. Het rapport verscheen twee jaar na het eerste Earth Day evenement in de Verenigde Staten, waarbij ongeveer 20 miljoen Amerikanen in straten en parken kwamen protesteren tegen de zware milieuvuiling en de invloed ervan op de gezondheid. Op de spandoeken van die eerste Earth Day manifestatie valt “Earth – Help!” te lezen. Meer dan 50 jaar later zijn die spandoeken nog actueel. Het toont aan dat we met die waarschuwingen niets gedaan hebben. Een leestip: Jaap Tielbeke, *We waren gewaarschuwd. Over een profetisch milieurapport en wat we er (niet) mee deden*, Uitgeverij Das Mag.

Het eerste rapport van de Club van Rome vermeldt nauwelijks het probleem van de klimaatverandering. Dat is begrijpelijk als je de context van toen

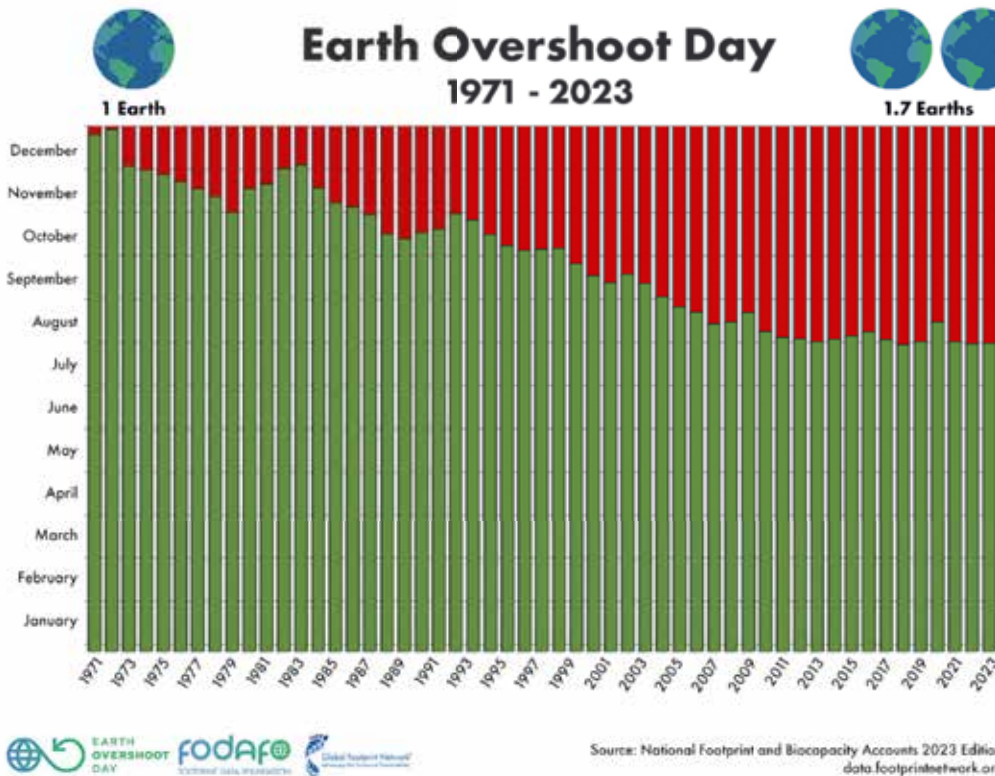
in oenschouw neemt. De milieuvuiling en het grootschalige gebruik van pesticiden (cfr. Silent spring van Rachel Carson - 1962) was een onmiddellijke bedreiging voor de volksgezondheid en dus een topprioriteit om aan te pakken. Alhoewel het mechanisme van de klimaatopwarming al lang bekend was, hadden wetenschappers toen nog onvoldoende gegevens om een geloofwaardige voorspelling te kunnen maken. Eind 1979 vond in Genève een klimaatconferentie plaats, waarin de mogelijke problemen van de klimaatverandering geschetst werden. Pas in 1992 werd het Raamverdrag van de Verenigde Naties over klimaatverandering aangenomen. Voor het eerst werden er bindende doelen voor de vermindering van de uitstoot van gassen voor geïndustrialiseerde landen vastgesteld. Het raamverdrag kwam er na de conferentie Earth Summit in Rio de Janeiro en het verschijnen van het rapport “De grenzen voorbij - Beyond the Limits”, dat stelde dat we de ecologische grenzen al overschreden hadden en dat de toenemende CO₂-uitstoot en het rooien van bossen voor de opwarming van de aarde zou zorgen. Vandaag de dag, dertig jaar later, ondervinden we al goed de gevolgen van de klimaatveranderingen. Om een idee te krijgen hoeveel we de Aarde aan het uitputten zijn, werd het begrip “Ecologische Voetafdruk” uitgewerkt.

→ Wanneer zou de planeet-grens bereikt worden mocht de hele wereld leven zoals een bepaald land? Voor België zou dit al op 23 maart zijn.

Country Overshoot Days 2024

When would Earth Overshoot Day land if the world's population lived like...

← Op welk moment in het jaar hebben we de planetaire grenzen overschreden: doorheen de jaren valt deze datum steeds vroeger.

De Ecologische Voetafdruk geeft aan hoeveel vruchtbare land- en wateroppervlakte iemand (of een groep mensen, een land, een continent ...) nodig heeft om te voorzien in zijn levensonderhoud. Er wordt hierbij verondersteld dat de natuur voldoende ruimte en tijd krijgt om zichzelf te herstellen. We hebben in principe land- of wateroppervlakte nodig voor het aanmaken van voedsel, kleding, brandstoffen, bouwmaterialen en allerlei gebruiksvoorwerpen. Die oppervlakte kunnen we berekenen en uitdrukken in hectares (ha). (1 hectare is $100 \times 100 = 10.000 \text{ m}^2$).

Een Ecologische Voetafdruk van 2, betekent dat je 2 hectare nodig hebt om in je levensonderhoud te voorzien. De Ecologische Voetafdruk laat zo de invloed van mensen op aarde zien. Iedere grond brengt niet evenveel op. Om nu een vergelijking te kunnen maken tussen de Ecologische Voetafdruk van twee personen (of gemeenschappen ...) wordt een globale hectare (gha) gebruikt bij het berekenen. Een globale hectare is een hectare met een gemiddelde opbrengst. De Ecologische Voetafdruk wordt daarom in globale hectare uitgedrukt. Als alle bruikbare ruimte op aarde rechtvaardig verdeeld wordt over alle mensen en de natuur voldoende ruimte krijgt om zichzelf te herstellen, dan zou elke bewoner gemiddeld recht hebben op 1,7 globale hectare, ongeveer 3 voetbalvelden (17.000 m^2). Dat blijkt uit verscheidene onderzoeken. De Ecologische Voetafdruk bedraagt nu gemiddeld 2,23 ha per wereldburger, terwijl er maar 1,7 ha per persoon beschikbaar is.

De mens leeft dus op een te grote voet. Een ongemakkelijk weetje hierbij: in 2022 kampte ongeveer 9,2 % van de wereldbevolking (ongeveer 735 miljoen mensen) met hongersnood, terwijl bij benadering een kwart van de mannen in Noord-Amerika, Europa en Oceanië zwaarlijvig waren. Een gemiddelde Belg heeft een ecologische voetafdruk van 4,9 ha. Twintig procent van die voetafdruk van een Belg wordt veroorzaakt door voedsel, waarbij vlees tien keer zoveel invloed heeft als groenten. Vijfentwintig procent van de voetafdruk zit in huisvesting en daarvan heeft 85 % te maken met energieverbruik. Nog eens twintig procent van de gemiddelde Belgische voetafdruk zit in mobiliteit, waarbij de auto de grote slokop is met meer dan 90 %. De overige vijfentwintig procent zit verspreid over andere zaken zoals afval en gezondheidszorg.

Om onze te grote voetafdruk nog beter te illustreren, wordt het begrip Earth Overshoot Day gehanteerd. Het begrip valt te lezen als 'de dag dat we de planetaire grenzen overschreden hebben'. Het is de symbolische datum waarop de mens alle natuurlijke hulpbronnen die de aarde in een jaar kan produceren, heeft opgebruikt. Voor België viel die datum dit jaar al op 23 maart. We leven vanaf het begin van de lente op krediet, op de poef. De dag nadert snel dat de ecologische deurwaarder aan onze deur zal komen kloppen. Weet dan dat oorlog en hongersnood zijn kompanen zijn. Ga met andere mensen praten om van die consumptieverslaving af te raken. Praten helpt! Het is een noodzakelijke therapie voor elke vorm van verslaving.

LIEVEN STUBBE

DE BOSSEN VAN DE IEPERBOOG

Eind 2023 stelde Natuurpunt afdeling Westland De Bossen van de Ieperboog voor, een stevige publicatie die, in woord én beeld, het enorme verhaal brengt van de oorsprong, de historiek en de actuele betekenis van de landschappen, bossen en natuur binnen de Ieperboog. Concreet omvat het boek 8 eeuwen geschiedenis, oorlogsdrama én natuurherstel binnen de bosrijke regio tussen Ieper en Zonnebeke, met de provinciedomeinen 'Palingbeekdomein' en 'Gasthuisbossen', en de Vlaamse domeinen 'Passendaleveld' en 'Polygoonbos' als hoofdspelers.

Het glooiende reliëf met bossen, weiden, akkers, bronbeekjes en flink wat kleine landschapselementen maken de Ieperboog tot een aantrekkelijk gebied, waar jaarlijks meer dan 200 000 bezoekers van genieten. Maar er is veel meer. In het boek wordt de Ieperboog gedefinieerd als de zuidelijke helft van de Midden-West-Vlaamse Heuvelrug. Deze langgerekte heuvelrug strekt zich uit vanaf Wijtschate over Hollebeke, Voormezele, Zillebeke, Zandvoorde, Geluveld tot over Zonnebeke: een aaneengesloten gebied van 1 700 ha met ongeveer 700 ha bos- en natuurgebied.

De Ieperboog getuigt door de eeuwen heen zowel van het streven naar een betere wereld (de historiek van de Godshuizen, recente bos- en natuurontwikkeling) als van het menselijke falen: het mislukte kanaal Ieper-Komen en de totale destructie tijdens de Eerste Wereldoorlog. Uiteindelijk bewees de natuur hoe zij elk landschap steeds weet te herstellen, als ze er maar de ruimte en tijd toe krijgt. En precies dankzij dat vaak spontane herstel, bewaren meerdere sites en gebieden binnen de Ieperboog tot op vandaag hun betekenis als laatste getuige van het oorlogsdrama.

Diverse auteurs werkten voor dit boek bijdragen uit over de spectaculaire terugkeer van belangrijke diersoorten binnen de hele Ieperboog. Daardoor biedt het boek een 'status van de natuur in de Ieperboog, anno 2023'. Opmerkelijk zijn de toename van één tot tien soorten vleermuizen, de terugkeer van grote zoogdieren en vogels (ree, vos, eekhoorn, boommarter, roofvogels en spechten). Vele soorten waren al van voor de bosvernietiging tijdens de Eerste Wereldoorlog zeldzaam of afwezig. Ook de restpopulaties van insecten, amfibieën en hagedissen,

die de massale uitzet van jachtfazanten hadden overleefd, kregen weer kansen. Libellen, wespen en bijen, bosvlinders en andere kriebelbeestjes wisten op spectaculaire wijze in te spelen op het natuurherstel binnen de Ieperboog. Even boeiend als ontvucherend is de confrontatie met de verdwenen schatkamer aan plantensoorten die de Ieperboog tot diep in de 19de eeuw rijk was. Franse en Belgische botanisten rekenden de regio tot de absolute top voor zeldzame vegetaties! Klinkt er uit deze gedetailleerde studie toch enige hoop op mogelijk herstel van stukjes vergane glorie? Die hoop brengt alvast het verhaal van het actieve natuurherstel binnen de golfterreinen in Hollebeke (70 ha) waar intussen 10 (!) soorten wilde orchideeën, soms in grote aantallen, groeien en bloeien.

Praktische info

De Bossen van de Ieperboog is een uitgave van Natuurpunt afdeling Westland. Deze afdeling is actief binnen Heuvelland, Ieper, Langemark-Poelkapelle, Mesen en Zonnebeke. Ze beheert 105 ha natuurgebied binnen de zuidelijke Westhoek. Lieven Stubbe stond in voor de samenstelling en coördinatie, redactie en illustraties. Het boek is rijk geïllustreerd met opnames van topfotografen, onuitgegeven archiefmateriaal en weinig gekende landkaarten. De uitgave genoot financiële steun van de provincie West-Vlaanderen en van het Publicatiefonds van de Cultuurraad en de stad Ieper.

- **Boekformaat:** 20 X 26,5 cm, 368 blz, harde kaft, 422 illustraties
- **Prijs:** 38 euro (inclusief verzending: 52 euro)
- **Te koop** in de bookshop van In Flanders Fields Museum, Standaard Boekhandel Ieper en Roeselare, Optiek Porteman Rijselstraat Ieper. Het boek is ook te verkrijgen bij bestuursleden van Natuurpunt Westland. Info: Rudy Claeys (natuurpuntwestland@telenet.be) of Lieven Stubbe (lieven.stubbe1@telenet.be)

•••• ACTIVITEITEN IN DE KIJKER ••••

NATUUR-WONDER-WANDELINGEN

10/07/2024

Kanaalbos Stasegem: 50ste feesteditie!

21/08/2024

Overkant Mandelhoek Ingelmunster

11/09/2024

De Gavers Harelbeke

Op een rustige ongedwongen manier verkennen we de natuur, de trage wegen en het landschap in de regio en ondertussen praten we bij met andere natuurliefhebbers. We gaan niet actief op zoek, maar elke soort die onderweg gespot wordt is mooi meegenomen! Afspraak vanaf 19.15u, de wandeling vertrekt telkens stipt om 19.30u.

De concrete afspraakplaatsen en aanpassingen in het programma worden gecommuniceerd via Facebook (<https://www.facebook.com/NPKoepel>). Wil je graag een uitnodiging per e-mail ontvangen? Geef een seintje aan peter.callewaert@skynet.be.

LEZING: VOGELTREK, EEN MYSTERIE ONTRAFELD (WEVELGEM)

↑ kramsvogel
© Philippe Devos

In deze voordracht worden we ingewijd in een van de boeiendste natuurfenomenen: het wonder van de vogeltrek. Pas in de loop van vorige eeuw heeft men een goed deel van dit mysterie kunnen ontrafelen. Hoe slagen vogels erin om hun doel te bereiken? En hoe weten we dat? Wat is haasje-over-trek en wat bedoelt men met de grote cirkelroute? Hoe bereiden vogels zich voor op deze hachelijke onderneming? We leren ook wanneer vogels trekken en met welke problemen ze onderweg af te rekenen hebben. We krijgen een boeiend overzicht van de verschillende methodes om vogeltrek te onderzoeken en wat dat opgeleverd heeft, gaande van het klassieke ringwerk over zenderonderzoek tot het nieuwste van het nieuwste: een apparaatje van amper 1g dat zelfs bij zangvogeltjes kan gebruikt worden.

Wanneer:

Woensdag 25 september 2024
van 19u tot 21u30

Waar:

OC Guldenberg, Guldenbergplein 1,
8560 Wevelgem

Meer info:

nachtergaeleherman@gmail.com
Inschrijven via website van Natuurpunt

CURSUS NATUURBEHEER

Wanneer:

5 theorielessen

7/10

14/10

4/11

18/11

25/11

van 19.00 uur tot

22.00 uur

5 terreinbezoeken

28/9

19/10

26/10

23/11

30/11

van 9.30 uur tot

12.30 uur

Of je nu je handen uit de mouwen wil steken als vrijwilliger bij het natuurbeheer in natuurgebieden, of gewoon meer wil weten over natuurbeheer, deze basis cursus geeft je er meer inzicht in. Je leert over de samenhang tussen de soorten fauna en flora, de biotopen in een natuurgebied én hoe je dit kan ondersteunen met een goed beheer in 10 lessen.

Kostprijs:

Niet ledenprijs

€ 130,00

Ledenprijs

€ 115,00

Voor actieve vrijwilligers uit de regio

€ 70,00

Meer info:

Inschrijven via website natuurpunt.
info@natuurkoepel.be

Waar:

De theorielessen gaan door op het secretariaat in Heule (Warande 9, 8501 Heule).

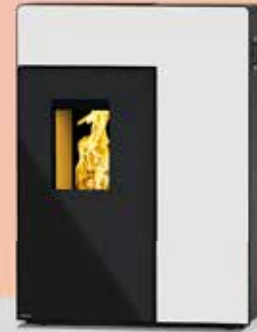
De trouwe klanten
Tombola

De nieuwe klanten
**Win je RIKA
kachel terug**

20 stroomop

Stroomop is 20 jaar
en trakteert.

RIKA

www.20jaarstroomop.be

**Ongewenst een Steenmarter op bezoek in huis of onder de motorkap van u auto?
Bel ons, wij bieden een diervriendelijke oplossing!**

Mario Manhaeve 0475 36 87 20

Erkend monteur van Stop & Go marterprodukten

JOUW
**Advertentie
HIER?**

Contacteer info@natuurkoepel.be

EEN NATUURHELDIN

De maanden februari en maart staan in Wevelgem in het teken van de amfibieënoverzet. Dit jaar hadden we de luxe van een enthousiaste club van mama's en kinderen die elke avond paraat waren om een handje te helpen. Via een whatsappgroepje werd afgesproken wie wanneer op stap ging om de emmers leeg te maken. Amélie De Beuf is 10 jaar en deed vorig jaar ook al mee. De avondlijke tochten met de zaklamp zijn haar duidelijk goed bevallen en het paddenseizoen werd afgesloten met een mooi leerzaam verslag van haar:

HERMAN
NACHTERGAELE

↑ Padden
Overzet
©Amélie
← alpenwater-
salamander

De resultaten mogen gezien worden: in de Normandiëstraat en aanpalende straten werden 360 padden, 20 kikkers, 542 alpenwatersalamanders en 130 kleine watersalamanders veilig overgezet naar hun voortplantingspoel. Ook 5 klassen lagere school kwamen een handje toesteken, een unieke beleving voor de kinderen.

Heel veel dank aan Aline, Amélie, Tamara, Katrien, Lies, Karla en Bo, Wendy, Lukas en Marten voor de fijne samenwerking en Regionaal landschap Leie en Schelde en de gemeente Wevelgem voor de plaatsing van de paddenschermen.

“Onlangs heb ik met Herman van Natuurpunt geholpen met het overzetten van padden en salamanders. Je hebt hiervoor een emmer, een lampje en laarzen nodig. Het beste moment om dit te doen is 's avonds. Het beste weer is wanneer het een beetje warm is en regent.

Wanneer padden en salamanders wakker worden uit hun winterslaap willen ze naar de poel gaan om te paren. Onderweg naar de poel kunnen ze doodgereden worden door fietsers en auto's. Daarom is het belangrijk dat we hen wat helpen met de oversteek.

Ik leerde dat er twee verschillende salamanders te vinden zijn. De alpenwatersalamander heeft een oranje buik. Bij de kleine watersalamander is hun buikje gestippeld. Bij de alpenwatersalamander kan je zien aan hun kleur of ze een jongen of een meisje zijn. De jongens hebben een blauwe schijn. De meisjes hebben een groene schijn en meestal een dikkere buik. De mannetjes hebben een mooie staart. Door deze heen en weer te bewegen, komt er een geur vrij om de vrouwtjes te lokken.

Wanneer we de padden overzetten, kan je goed zien of het een mannetje is of een vrouwtje. De vrouwtjes hebben een dikke buik en zijn veel groter dan de mannetjes. De mannetjes hebben een soort van borsteltjes aan hun poten zodat ze zich beter kunnen vasthouden aan het vrouwtje. Aan de overkant van de poel is er een bosje. De mensen van Natuurpunt hebben daar een afsluiting gezet zodat de padden en de salamanders niet kunnen oversteken. In het bosje staan ook emmers en omdat ze willen oversteken vallen ze in de emmer. Zo kunnen wij ze uithalen en veilig in de poel zetten. Op het einde tellen we alle padden en de twee soorten salamanders apart om te weten hoeveel we van elke soort gered hebben. Ik vond dit een superleuk avontuur. Ik zal er volgend jaar zeker opnieuw bij zijn! Dank u aan Natuurpunt om mij te helpen en om alle uitleg die ik kreeg.

Vele grootjes, Amélie“

JAN VANAVERBEKE

KIJK! KIJK! EEN BUIDELMEES!

Er zijn zo van die Whatsappgroepen die ik wat beter opvolg dan andere. Die van de vogelwerkgroep bijvoorbeeld, en nog eentje waar het over meer soortgroepen dan vogels mag gaan: 'Waarnemingen Kuurne'. Af en toe loopt de berichtgeving in beide groepen redelijk simultaan. Dat betekent dat er in Kuurne een vogel is gezien die de aandacht van de rest van de wereld verdient.

Dit artikel gaat over de buidelmees, een soort die opdook in beide groepen omdat die inderdaad de aandacht verdient van zowel Kuurne als de rest van de wereld. Buidelmezen zijn niet alleen heel mooie vogeltjes, ze zijn in onze regio ook vrij zeldzaam. In Kuurne werd tot nu toe 1 keer een groepje van 7 exemplaren waargenomen in 2015. Dat is ook niet te verwonderen, de Ezelsgemeente staat nu niet meteen bekend als de gemeente met de grootste natuurgebieden, maar draagt de naam van sterk verstedelijkt gebied. Met Natuurpunt De Vlasbek kunnen we dus ook niet uitpakken met grote natuurreservaten, maar ijveren we al lang voor een netwerk van kleine, kwaliteitsvolle restgebiedjes, die kunnen dienen als rust- of fourageerplaats, of als stapsteen om een regio te koloniseren.

Toen er jaren geleden sprake van was om op de grens van Harelbeke en Kuurne een 'woonpark' te bouwen aan de Leie, haalden we dan ook alles uit de kast om ervoor te zorgen dat er in dat gebied ruimte vrij zou blijven voor de natuur, en/of heringericht zou worden om natuur kansen te bieden. De oorspronkelijk geplande pelouses waren zeker geen garantie dat er ooit interessanter natuurwaarnemingen zouden komen. Na veel GECORO (Gemeentelijke Commissie Ruimtelijke Ordening) vergaderingen zagen de uiteindelijke plannen er toch veel beter uit.

En zie, in een klein plasje met lisdodde – onderdeel van die verbeterde uiteindelijke plannen, doken in de maand februari 3 buidelmezen op, wat in de eerder vernoemde Whatsappgroepen voor veel activiteit zorgde. De beestjes werden op 2 februari

2024 ontdekt door Rik Claerbout, en op dezelfde dag nog door 19 andere mensen bewonderd. De laatste waarneming dateert van 10 maart 2024, alles samen zijn er meer dan 200 waarnemingen opgeslagen in Waarnemingen.be. Het bezoek van die drie beestjes is duidelijk niet onopgemerkt gebleven bij vogelkijkers en vogelfotografen. Uiteindelijk kwam het buidelmezenverhaal zelfs in de pers, en van het een kwam het ander... Het Kuurnse gemeentebestuur besloot een geplande bouwontwikkeling in een aanpalend stuk nat weiland te herzien. Dankuwel, buidelmezen!

Nu de buidelmezen weg zijn, blijft het plasje aantrekkelijk. Op de Kuurnse WhatsAppgroep kwam een screenshot van Merlin. Dat is een app die in 'real time' aangeeft welke vogels aan het zingen zijn. In de omgeving zong onder andere grasmus en braamsluiper, en ook tuinfluiter werd er waargenomen. Voorwaar niet slecht voor zo'n klein gebiedje. Voor Natuurpunt De Vlasbek is dat alleszins een stimulans om te blijven gaan, ook voor kleine stukjes in onze verstedelijkte omgeving. Op naar de volgende spetter!

→ buidelmezen Kuurne
©Bernard Dekimpe

Verkoopactie

van streekeigen bomen, struiken en fruitbomen

Maak het **groener** in
Zuid-West-Vlaanderen

www.maakhetgroener.be

Djoni Award 2024

vogelwerkgroep
zaterdag
7 september '24

de Gavers Harelbeke
bezoekerscentrum

Programma

- 14:30 Wandeling
- 17:30 Receptie
Jaaroverzicht 'Vogels in onze regio'
Uitreiking Djoni Award en Foto Award
- 19:30 BBQ en gezellig samenzijn

Foto Award

- Win alweer een prachtige prijs!
- Vogelfoto's van 1/1/2023 tot 31/12/2023 genomen in het werkgebied.
- Sturen naar djoniaward23@gmail.com
- Reglement op te vragen op zelfde mailadres

(*) Vooraf inschrijven voor walking dinner: volwassenen € 24 euro, kinderen tot 12 jaar € 12 euro door overschrijving op BE50 7380 0311 3318 van vogelwerkgroep zwvl voor 31 augustus met vermelding van het aantal volwassenen en kinderen. "Veggie" vermelden indien gewenst.

ONS VOORJAAR IN BEELD

Sarah Verschuere kwam een stage doen bij Natuurpunt, in het kader van haar opleiding fotografie bij het LUCA in Brussel. Sarah ging daarvoor mee op stap bij een aantal voorjaarsactiviteiten van afdelingen en werkgroepen in de regio. Dat leverde heel wat mooie, sfeervolle beelden op van onze werking!

© Sarah Verschuere

↑
Op stap met een gids – Avelgemse Scheldemeersen

→
Teamwerk bij afpalen gebieden – Natuurpunt Zwevegem

→ →
Vrijwilliger van dienst – natuurbeheer Leiekant Wevelgem

➤
Inventarisatie van planten - Plantenwerkgroep

↖ ↘
Natuur is beleven!

↑ ↑
Hengelinisatie voor
kinderen – Oude
Leiearm Wevelgem

↖
Jong geleerd -
spinnensafari
in 't Schrijverke
Marke

↑
Magie van bushcraft
– Bergelen Gullegem

← ← Bewonderen
en verwonderen -
Padden-
stoelenwerkgroep
Mycologia

← Studie van het
kleine – Padden-
stoelenwerkgroep
Mycologia

CHRIS DUTRY

LE VIVIER, DRASLAND MET VERRASSENDE TROEVEN

Het gebeurt niet vaak dat Natuurpunt een stuk natuur aankoopt in Wallonië en zo verzaakt aan mogelijke overheidssubsidies. Toch gebeurde dat goed vijf jaar geleden in Escanaffles, net over de Schelde en bekend om zijn voormalige suikerfabriek. Nochtans begint het verhaal van 'Le Vivier' ruim twintig jaar eerder, wanneer Kristof Scheldeman twee hectare 'moeras' aankoopt vlak bij de plek waar hij is opgegroeid. Met de laarzen in het water beluisterden we zijn boeiende verhaal.

→ Kristof toont fier een exemplaar van de eerder zeldzame waterviolier, die houdt van mineraalrijk, maar voedselarm kwelwater.

© Chris Dutry

Kristof: "Toen ik in 2003 vernam dat er hier goed twee hectare grond te koop stond, heb ik meteen toegehapt. Allicht speelde er ook wat nostalgie mee, aangezien ik hier ben opgegroeid. Voor mij en mijn broer was 'het moeras' de gedroomde omgeving om even te ontsnappen aan de grauwgrijze omgeving van de suikerfabriek waar mijn vader werkte."

Algauw merk je dat je hier je weg zelf moet banen doorheen riet en over omgevallen bomen. Overigens is het niet de bedoeling dat je dit gebied betreedt, dit om het natuurherstel niet te hinderen en de broedvogels niet te storen (*). Het is pas begin april en we worden al verwelkomd door de koekoek, die hier zoekt naar zijn lievelingskostje, de dikke rupsen van de nachtpauwoog.

Kristof: "Voor ik de kans kreeg om dit gebied aan te kopen, hadden al minstens drie kopers geprobeerd om hier hun droom te realiseren. Dit gebied is echter veel te nat om hier schapen of paarden te houden, laat staan een buitenverblijf te bouwen. Enkel natuurbeheer lukt hier en zelfs dan behoudt de natuur haar vetorecht: tijdens de natte zomers moeten de maaiactiviteiten worden uitgesteld wegens een té drassige bodem"

HOOILANDEN EN RIETKRAGEN

De aanwezige natte hooilanden zijn ontstaan in een komvormige depressie die via een netwerk

van sloten ontwaterd wordt richting het riviertje de Rhosnes. Vandaar de naam van de straat rond het gebied: 'Rejet de Rhosnes'. Het drasland telt in zijn geheel zo'n twintig sloten, die destijds uitgegraven waren om overtollig kwelwater af te voeren naar een hoofdsloot. Vandaar stroomde het in de Rhosnes en uiteindelijk in de Schelde. Op de Ferrariskaart van 1770 kan je die slootjes nog terugvinden. Doordat deze meersen permanent gevoed worden door kwelwater, zakt het water zelfs in heel droge zomers nooit veel lager dan een meter onder het maaiveld. Deze natte kleigronden bevatten een verveende bovenlaag, die net als bossen koolstof opslaat en zo een belangrijke bondgenoot is tegen de klimaatopwarming.

Kristof: "Door het aanleggen van die kleine kanaaltjes, werd het oorspronkelijke moeras gedeeltelijk ontwaterd en konden de toenmalige landbouwers er bloemrijke hooilanden ontwikkelen die 's zomers met de zeis gehooid werden. Veel van die historische slootjes waren ondertussen dichtgeslibd en werden recent met behulp van een greppelfrees opnieuw vrijgemaakt door de professionele terreinploeg van Natuurpunt. Daardoor vinden we er nu opnieuw zeldzame waterplanten zoals waterviolier en kikkerbeet. De aanwezige rietkragen zijn botanisch minder interessant, maar trekken allerlei rietvogels aan, zoals Cettis-zanger, kleine karekiet, blauwborst, zwartkop, rietgors en rietzanger. Van die laatste soort werden er afgelopen voorjaar niet minder

dan vijf zangposten geteld in het reservaat, een record! We blijven ook duimen dat er dit jaar opnieuw een koppel kiekendieven tot broeden komt in het gebied. Vorig jaar broedde er ook een ransuil in een van de oudere wilgen in mijn stukje van het reservaat. Hopelijk zal het droevige gekir van de zomertortel, tot vijf jaar terug nog een vaste broedvogel in deze omgeving, hier opnieuw te horen zijn.”

UNIEKE AANKOOP

Vijf jaar geleden kon Natuurpunt vier hectare van Le Vivier aankopen. Dat gebeurde in nauw overleg met de Waalse zusterorganisatie Ardennes et Gaume, alsook met de Cercle des Naturalistes de Belgique (CNB). Ondertussen is de oppervlakte van het reservaat door verdere aankopen gestegen tot tien hectare. In nauw overleg met de conservators hebben ze vorig jaar een natuurbeheerplan voor ‘Le Vivier’ ingediend bij het Waals Gewest.

Kristof: “Ik was blij verrast toen Natuurpunt hier een aantal hectare natuur aankocht. Toen we samen een naam zochten voor het nieuwe natuurgebied, kozen we voor ‘Le Vivier’, een naam die op sommige topografische kaarten stond. ‘Vivier’ doet mij vooral denken aan ‘vivre’, leven dus, al betekent het ook ‘kweekvijver’. Hopelijk wordt het een kweekvijver vol nieuw leven, een refuge voor tal van planten en dieren. Begin dit jaar bereikte ons trouwens het heuglijke nieuws dat het Waals Gewest het ingediende natuurbeheerplan had goedgekeurd en het gebied officieel als natuurreservaat werd erkend.”

Op de Ferrariskaart stond niet alleen het historische slotenpatroon, maar ook een ondertussen verdwenen herenboerderij met een brede toegangsweg. Die weg ligt er nog steeds en vormt vandaag het hoogst gelegen deel van het reservaat. Doordat er de laatste vijf jaar geen bemesting meer is uitgevoerd, onderging deze strook een ware gedaanteverandering. Er ontwikkelt zich een typisch glanshaverhooiland, waarin naast soorten als fluitenkruid, pinksterbloem en scherpe boterbloem eveneens voor het eerst margrietten opduiken. De gewilde verschraving van de bodem werpt duidelijk vruchten af.

Kristof: “Ook in de rietzones moet er jaarlijks worden gemaaid met afvoer van het maaisel. Dergelijk beheer is nodig om de rietvegetatie gezond te houden. Tweemaal per jaar organiseren we daartoe een beheerdag, waarbij een twintigtal mensen vrijwillig de handen in elkaar slaan om de grote rietzone die zich ontwikkelt op de voormalige populierenaanplant mee te helpen beheren. Her en der steken scheuten van populier soms nog de kop op, maar na een jarenlange strijd is dat nu onder controle. Vandaag moeten we vooral wilgenopslag terugdringen, al gedogen we wel enkele wilgenstruwelen.”

Honderd jaar geleden moet het hier een prachtig uitzicht geweest zijn, met de Kluisberg op de achtergrond. Vandaag echter loopt de gasleiding van Ruien naar Moeskroen onder de voormalige brede weg naar de verdwenen herenhoeve en aan de rand van het reservaat zie je een grote hoogspanningslijn. Die ‘Boucle du Hainaut’ zal de komende jaren versterkt worden met een ondergrondse kabel die moet aansluiten met de fel gecontesteerde Ventiluslijn.

(*) Ter plaatse is er een folder met info en uitgestippelde route rond het gebied ter beschikking.

↑ Dotterbloemen

© Dirk Libbrecht

✓ akte tekenen - escanaffles

© Chris Dutry

EN DE STEENUILAWARD GAAT DIT JAAR NAAR ...

Tijdens ons ledenfeest werd zoals elk jaar de Steenuilaward uitgereikt aan een persoon of groep die zich het voorbije jaar verdienstelijk heeft gemaakt op vlak van natuurherstel of bewustmaking rond het belang van biodiversiteit in onze regio. Deze keer was het echter geen beeldje van de steenuil, maar een kopie van een tekening met een steenuil van de hand van wijlen Pierre Dewyn. Danny Deceukelier en zijn team, die jaar in jaar uit onze natuurgebieden in topvorm houden, mochten elk een exemplaar ontvangen. Proficiat en dankjewel voor zoveel inzet van jong en oud!

YANN FERYN

KINDERMOORD IN NATUURRESERVAAT

Natuurpunt Gaverstreke verwierf in Hulste onlangs een ingezaaid stuk weiland en een natte weide met poel, gelegen in de Muizelstraat, recht tegenover het bufferbekken. De totale oppervlakte is ongeveer 1,4 ha. Het natuurgebied werd 'Het Muizelbroek' gedoopt. De weidepoel is ergens in de 18de eeuw ontstaan als kleiputje voor een veldoven waarmee stenen werden gebakken voor de bouw van de nabijgelegen boerderij. Aan die poel is een bijzonder tragische historie verbonden. We vertellen hier een waargebeurd verhaal, gereconstrueerd door Stefaan Huysentruyt in de heemkundige publicatie "Oltid ievers" uit Hulste.

ONGEWENST ZWANGER

Het gebeurde bijna 100 jaar geleden. Wij schrijven woensdag 4 september 1929. De twee protagonisten zijn een man en een vrouw, enkel gebonden door liefde.

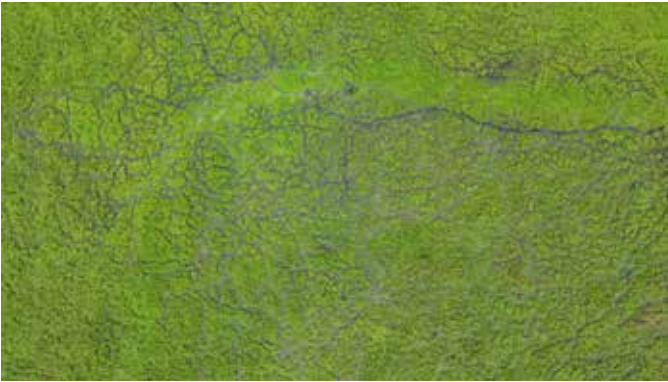
Zij is een gehuwde vrouw van 32 jaar met twee zoontjes, vier en één jaar oud. Haar gezin verhuisde van hot naar her: in 1921 vinden we ze terug in Meulebeke, in 1922 in Montignies-sur-Sambre, in 1924 in Hermalle-sous-Huy en Passendale en in 1926 komt zij alleen vanuit Zonnebeke terug naar Hulste. Haar man heeft haar verlaten en huisraad en meubels verpatst aan de drank. Noodgedwongen, zonder middelen van bestaan, keert ze terug naar haar ouderlijke thuis bij haar ziekelijke vader, haar moeder, drie broers van 21, 19 en 17 jaar, drie

zussen van 17, 13 en 10 jaar en nog een broertje van 8. De twee oudste broers zijn zowat de enige kostverdieners. Zij knoopt een relatie aan met een jongen uit de buurt, de tweede hoofdrolspeler. Hij is 11 jaar jonger. Zij raakt zwanger, van haar minnaar of van haar man, die af en toe nog eens opduikt? Wie weet, want rond kerstdag 1928 is hij er weer en belooft hij zijn leven te beteren. Zij zijn opnieuw een week samen, maar het leven is voor haar opnieuw een hel en haar man verlaat haar opnieuw. Ze verzwijgt de zwangerschap, maar als begin september 1929 haar oudste broers toch merken dat ze zwanger is, weigeren ze haar nog in huis te houden.

↓ *Het Muizelbroek met in het midden bovenaan de bewuste poel*
© Sam Callewaert

© Sam Callewaert (Natuurpunt Gaverstreke) - 10/12/2023

BEVALLING TUSSEN DE BIETEN

Bufferbekken Muyzelbroek, 4 september 1929, de woensdag van Hulste Kermis. 's Voormiddags gaat ze op zoek naar haar minnaar die op Hulstedorp rondhangt om hem te laten weten dat zij op het punt staat te bevallen. Onderweg krijgt ze weeën en bevalt ze van een meisje in het bietenveld schuin tegenover het Muyzelbroek, nu de paardenweide van Louis Declerck. Rond de middag komt haar minnaar bij haar en vraagt haar daar te blijven liggen tot het donker is en dan met het kind naar huis te gaan. Rond acht uur komt hij terug en ze besluiten om het kind te doden. Hij maakt zijn bretellen los en bindt ze rond de lenden van het kind, wrikt twee stenen los van een duiker en bindt ze rond het wichtje, kruipt door de afsluiting van de weide en smijt het kindje in de waterpoel.

HET LEVEN NA DE DOOD

De misdaad komt snel aan het licht en het komt tot een assisenproces. De jongeman wordt als dader aanzien en zij als medeplichtige. Zij wordt veroordeeld tot twee jaar gevangenisstraf, de jongeman wordt zeven jaar opsluiting opgelegd. Zij leert in de gevangenis kunstbloemen maken. Bij haar terugkomst in Hulste kan ze daar haar brood mee verdienen, want het was toen gebruikelijk dat

onder andere bij vinken- en duivensport de winnaar met een bos kunstbloemen werd bedacht. De man komt vrij op 15 oktober 1935. Hij komt ook terug naar Hulste en wordt opnieuw metsersgast. In 1936 treedt hij in het huwelijk en krijgt een zoon. Hij overlijdt in 1982 op 73-jarige leeftijd. Zij blijft ongehuwd en overlijdt al in 1976; ze werd 78 jaar. Haar echtgenoot sterft te Montignies-sur-Sambre in 1973.

EEN NIEUW LEVEN

Bovenstaand verhaal werd ons in de oren gefluisterd nadat we eigenaar waren geworden van het gebied. Het maakte sterke indruk op onze groep. Als we nu naar de poel kijken, kunnen we niet nalaten even te denken aan het kleine meisje en haar moeder die uren tussen de bieten lag te wachten. Nu we de poel opnieuw tot leven willen wekken door het slib te verwijderen en een hakhoutbeheer toe te passen, krijgen we precies het gevoel dat we het kind een tweede leven, een nieuwe kans, willen geven. Mochten we het maar kunnen.

↳ dronefoto van het kwelgebied nabij de poel, groeiplaats voor + 1000 Pijptarkruid
© Sam Callewaert

↑ tegenwoordig droogt de poel 's zomers soms uit
© Yann Feryn

Steun de aankoop van het Muyzelbroek door te storten op BE56-2930-2120-7588 van Natuurpunt met vermelding 'Natuurpunt Gaverstreke 3510 project Muyzelbroek'. Van elke gift van meer dan 40 euro krijg je via de belastingen 45 procent terugbetaald.

EETFESTIJN GAVERSTREKE

ZONDAG 14 JULI 2024
VAN 11:00 TOT 19:00

NATUURFEEST
NATUURPUNT GAVERSTREKE

Feestlocatie:
Bolwerk - Kortrijk

We feesten dit jaar opnieuw op de site van Bolwerk, waar er heel wat ruimte is om er opnieuw een heel fijne natuurdag voor jong en oud van te maken!

We starten de dag om 11:00 stipt met een mooie wandeling. Vanaf 12:15 scherpen we onze honger aan met een aperitief. Om 12:45 wordt de werking kort onder de loep genomen en nodigt onze voorzitter uit om aan te schuiven aan de feestdis. Dit jaar kozen we voor een heerlijk mossel-feest met frietjes a volonté*.

Voor niet mosseleters keuze uit een koude vlees- of visschotel.

Natuurlijk is er ook een vegetarisch alternatief.

Omstreeks 17:00 sluiten we deze prachtige natuurdag af.

Inschrijven kan hier: bit.ly/natuurfeest2024

* Indien je NIET naar het EETFESTIJN komt hoeft je NIET op voorhand IN TE SCHRIJVEN.

VELT GAVERVALLEI, VERENIGING VOOR ECOLOGISCH LEVEN, KOKEN EN TUINIEREN

ACTIEF IN HARELBEKE, KUURNE, WAREGEM, ANZEGEM EN DEERLIJK

Ga je van nu af aan voor ecologisch leven, tuinieren en koken en woon je in Anzegem, Deerlijk, Harelbeke, Kuurne of Waregem, dan is onze lokale Velt-afdeling **VELT GAVERVALLEI** zeker iets voor jou. Het lidmaatschap voor één jaar kost slechts € 40. Lees verder wat je hier allemaal voor terugkrijgt.

Als lid van **Velt Gavervallei** ben je automatisch lid van het overkoepelende **Velt nationaal** en ontvang je 4 keer per jaar hun kleurrijk en leerzaam magazine **Seizoenen** dat je feilloos doorheen een succesvol moestuinjaar loodst. Je kan rekenen op een flinke korting bij de aankoop van zaden, planten en biobloembollen. Bovendien staat het nationale magazine bol van de interessante activiteiten van alle lokale Velt-afdelingen gespreid over geheel Vlaanderen.

WAT DOET VELT GAVERVALLEI?

We organiseren een samenaankoop van biologische witloofwortels en oesterzwammenpakketten om zelf aan de slag te gaan. Gemakkelijk, goedkoop en heerlijk! In de maand september proeven we van

zelfgemaakte pizza en leren we brood bakken met zuurdesemdeeg. In oktober belichten we de rol van peulvruchten versus de eiwitshift. November: een voordracht over circulaire economie door professor Eric Paradis.

Op onze jaarlijkse nieuwjaarsreceptie serveren we onze biologische huisaperitif, er is een zadenruiltafel en een boekenverkoop. Een ideaal moment om nieuwe contacten te leggen.

HEB JE NOG MEER GOESTING?

Wens je zelf deel uit te maken van onze gezellige bende vrijwilligers? We zijn nog op zoek naar medewerkers die af en toe eens willen bijspringen bij een activiteit.

Of misschien wil je je wel engageren als lid van ons bestuur...

HEB JE NOG MEER GOESTING?

Wens je zelf deel uit te maken van onze gezellige bende vrijwilligers? We zijn nog op zoek naar medewerkers die af en toe eens willen bijspringen bij een activiteit. Of misschien wil je je wel engageren als lid van ons bestuur...

Neem een kijkje op onze website <https://beweegt.velt.nu/gavervallei>

Voor meer informatie stuur gerust een mail naar veltgavervallei@gmail.com

Pittig auberginesaladje

Bereiding:

1. Snijd de aubergine in kleine blokjes
2. doe ze in een zeef en bestrooi ze met zout.
3. Laat 15 minuten uitlekken
4. Week de sojabrokken 30 minuten in het hete water met sojasaus, kerriepoeder, korianderpoeder, komijnpoeder en de geperste tenen knoflook
5. Verhit wat olijfolie in een koekenpan
6. Doe de sojabrokken met de marinade en de aubergineblokjes in de pan en laat sudderen tot al het vocht is opgenomen en de sojabrokken goudbruin gebakken zijn. Laat afkoelen
7. Voeg het citroensap, de mayonaise en de yoghurt toe en breng op smaak met peper en zout. Garneer met de gehakte verse koriander

Voor 400 g

- 1 aubergine
- 100 g sojabrokken
- 500 ml heet water
- 3 el sojasaus
- 1 el kerriepoeder
- 1 tl korianderpoeder
- 1 tl komijnpoeder
- 3 tenen knoflook
- een scheut olijfolie
- het sap van een halve citroen
- 2 el mayonaise
- 2 el volle yoghurt
- een bosje verse koriander
- peper en zout

De afdeling Natuur- en Milieu Educatie van het Provinciedomein De Gavers zoekt natuurbegeleiders.

Deze begeleiders gaan met klassen en andere groepen op pad en leren je alles over bos, bijen, water en alles wat daar bij hoort.

**BEN JE
GEFASCINEERD
DOOR DE
NATUUR?
WIL JE
ANDEREN
HIER OOK MEE
BESMETTEN?**

Ga je graag om met groepen? Kun je je af en toe vrij maken tijdens de schooluren en/of in het weekend? Dan ben jij misschien het extra paar handen dat wij zoeken.

west-vlaanderen
de gedreven provincie

Natuurbegeleiders gezocht!

Interesse? Kom vrijblijvend op gesprek.
www.west-vlaanderen.be/begeleiders-gezocht

WANDELING

BEHEERWERKEN

CURSUS/LEZING/
WEBINAR

NATUURSTUDIE

NATUUR-
FOTOGRAFIE

DAGUITSTAP

ACTIVITEIT VOOR
KINDEREN EN
FAMILIES

juli 2024

10.07	KOOKWORKSHOP IN DE TUIN VAN ADEM EN ETEN - TVAE
Waar	Voedselbos Tuin van Adem en Eten, verlengde Koffiestraat - Blekerijweg, Sint-Denijs
Wanneer	18.00u
Info	www.tuinvanademeneten.be (info@tuinvanademeneten.be - 0474765920)
	10.07
NATUUR-WONDER-WANDELING - VVG	
Waar	Bolwerk - Spinnerijstraat 105, 8500 Kortrijk
Wanneer	19.30 u. - 21.30 u.
Info	Peter Callewaert (peter.callewaert@skynet.be)
	11.07
DONDERDAGAVOND-WANDELING DE GAVERS - NPDV	
Waar	Parking De Gavers Stasegemsesteenweg, Harelbeke
Wanneer	19.00 u. - 21.00 u.
Info	Chris Benoit (0485/148655 of chris.benoit@telenet.be)
	14.07
OPEN WERKDAG IN DE TUIN VAN ADEM EN ETEN - TVAE	
Waar	Voedselbos Tuin van Adem en Eten, verlengde Koffiestraat - Blekerijweg, Sint-Denijs
Wanneer	9.00 u. - 12.00 u.
Info	Steffi Desmet (info@tuinvanademeneten.be - 0474765920)
14.07	NATUURFEEST NATUURPUNT GAVERSTREKE – NPGS
Waar	Site Bolwerk, Spinnerijstraat 105, Kortrijk
Wanneer	11.00 u. - 19.00 u.
Info	Yann Feryn (0495/215772 of yann@ferynjan.be)

	18.07
DONDERDAGAVOND-WANDELING DE GAVERS - NPGS	
Waar	Parking De Gavers Stasegemsesteenweg, Harelbeke
Wanneer	19.00 u. - 21.00 u.
Info	Chris Benoit (0485/148655 of chris.benoit@telenet.be)
20.07	FIETSTOCHT IN DE OMGEVING VAN DE GAVERS – NPGS/PWG
Waar	Provinciedomein De Gavers, Eikenstraat 131, Harelbeke
Wanneer	14.00 u. - 17.00 u.
Info	Gids: Stefaan Verreu Piet Missiaen (056/205177 of piet.missiaen@pandora.be)
	25.07
DONDERDAGAVOND-WANDELING DE GAVERS - NPGS	
Waar	Parking De Gavers Stasegemsesteenweg, Harelbeke
Wanneer	19.00 u. - 21.00 u.
Info	Chris Benoit (0485/148655 of chris.benoit@telenet.be)
	27.07
NACHTVLINDERS SPOTTEN IN HARTJE KORTRIJK - NPK	
Waar	Tuin Messeyne, Guldenbergplantsoen 10, Kortrijk
Wanneer	21.00 u. - 23.59
Info	Luc Vangaerde (0473/633871 of Lucvergaerde@telenet.be)

augustus 2024

	01.08
DONDERDAGAVOND-WANDELING DE GAVERS - NPGS	
Waar	Parking De Gavers Stasegemsesteenweg, Harelbeke
Wanneer	19.00 u. - 21.00 u.
Info	Chris Benoit (0485/148655 of chris.benoit@telenet.be)
	04.08
ZONDAGMORGENWANDELING DE GAVERS - THEMA: ZOMEREIKWANDELING - NPGS	
Waar	Parking De Gavers Stasegemsesteenweg, Harelbeke
Wanneer	9.00 u. - 11.00 u.
Info	Geert Vanloot (0477/519127 of geert.vanloot@scarlet.be)
	04.08
INSECTENWANDELING BERGELEN MET ROELAND LIBEER -NP WE	
Waar	NEC De Rand Rijksweg Gullegem
Wanneer	14.00 - 17.00 uur
Info	Kristina Naeyaert (0479 514314 of kristina@natuurkoepel.be)

	07.08
OPEN WERKDAG IN DE TUIN VAN ADEM EN ETEN - TVAE	
Waar	Voedselbos Tuin van Adem en Eten, verlengde Koffiestraat - Blekerijweg, Sint-Denijs
Wanneer	9.00 u. - 12.00 u.
Info	Steffi Desmet (info@tuinvanademeneten.be - 0474765920)
	08.08
DONDERDAGAVOND-WANDELING DE GAVERS - NPGS	
Waar	Parking De Gavers Stasegemsesteenweg, Harelbeke
Wanneer	19.00 u. - 21.00 u.
Info	Chris Benoit (0485/148655 of chris.benoit@telenet.be)
	10.08
WERKDAG IN LE VIVIER TE ESCANAFFLES - NPZ	
Waar	Le Vivier, Rue du Vivier, Escanaffles
Wanneer	9.00 u. - 12.00 u.
Info	Els Pauwels (069/581352 of els53.pauwels@gmail.com)
15.08	OP DE KOFFIE IN DE VLINDER-TUIN - NPKA
Waar	Vlindertuin Vichte, Kerkdreef 42
Wanneer	14.00 u. - 17.00 u.
Info	Ghislain Depoortere (0497/460378 of ghislaindepoortere@gmail.com)
	15.08
DONDERDAGAVOND-WANDELING DE GAVERS - NPGS	
Waar	Parking De Gavers Stasegemsesteenweg, Harelbeke
Wanneer	19.00 u. - 21.00 u.
Info	Chris Benoit (0485/148655 of chris.benoit@telenet.be)
	16.08
PLANTENINVENTARISATIE VAN ROTERSMEERS BISSEGEM - PWG	
Waar	Rotersmeers Bissegem, Rootputstraat, Kortrijk
Wanneer	18.30 u. - 21.00 u.
Info	Piet Missiaen (056/205177 of piet.missiaen@pandora.be)
	18.08
OPEN WERKDAG IN DE TUIN VAN ADEM EN ETEN - TVAE	
Waar	Voedselbos Tuin van Adem en Eten, verlengde Koffiestraat - Blekerijweg, Sint-Denijs
Wanneer	9.00 u. - 12.00 u.
Info	Steffi Desmet (info@tuinvanademeneten.be - 0474765920)

 21.08 NATUUR-WONDER-
WANDELING - VVG

Waar Provinciedomein De Gavers,
Eikenstraat 131, Harelbeke

Wanneer 19.30 u. - 21.30 u.

Info Peter Callewaert
(peter.callewaert@skynet.be)

 22.08 ROOFVOGELCURSUS LES 1 -
NPKA

Waar Café De Sportduif, Dorpsplein 13,
Anzegem

Wanneer 19.30 u. - 22.00 u.

Info Carlos Vandeginste (0498/147753 of
carlos.vandeginste@gmail.com)

 22.08 DONDERDAGAVOND-
WANDELING DE GAVERS -
NPGS

Waar Parking De Gavers
Stasegemsesteenweg, Harelbeke

Wanneer 19.00 u. - 21.00 u.

Info Chris Benoit (0485/148655 of
chris.benoit@telenet.be)

 25.08 JAARLIJKSE DAGTOCHT IN DE
NATUUR - NPDV

Waar Parking Vlaskouter, Vlaskouter,
Kuurne

Wanneer 8.00 u. - 18.00 u.

Info Dirk Verhaeghe (0476/865909 of
di.verhaeghe@telenet.be)

 25.08 ROOFVOGELS SPOTTEN - NPZ

Waar De Deugdzone, Priesterstraat 2,
Zwevegem

Wanneer 18.00 u. - 21.00 u.

Info Gids: Emmanuel Desmet
Eddy Loosveldt (0477/955021 of
eddy.loosveldt@gmail.com)

 25.08 ZOMER OPENDEURDAG – NPA

Waar Natuurhuisje De Ijvogel Meersstraat
45 Avelgem

Wanneer 14.00 u – 18.00 u

Info Koen Sablon (0474/798092 of
natuur.avelgem@telenet.be)

 27.08 ROOFVOGELCURSUS LES 2 -
NPKA

Waar Café De Sportduif, Dorpsplein 13,
Anzegem

Wanneer 19.30 u. - 22.00 u.

Info Carlos Vandeginste (0498/147753 of
carlos.vandeginste@gmail.com)

 28.08 OPEN WERKDAG IN DE TUIN
VAN ADEM EN ETEN - TVAE

Waar Voedselbos Tuin van Adem en Eten,
verlengde Koffiestraat - Blekerijweg,
Sint-Denijs

Wanneer 9.00 u. – 12.00 u.

Info Steffi Desmet
(info@tuinvanademeneten.be -
0474765920)

 29.08 ROOFVOGELCURSUS EXCURSIE
I - NPKA

Waar De Geitenberg, Geitenbergstraat,
Kooigem

Wanneer 18.45 u. - 21.30 u.

Info Gids: Emmanuel Desmet
Carlos Vandeginste (0498/147753 of
carlos.vandeginste@gmail.com)

 29.08 DONDERDAGAVOND-
WANDELING DE GAVERS -
NPGS

Waar Parking De Gavers
Stasegemsesteenweg, Harelbeke

Wanneer 19.00 u. - 21.00 u.

Info Chris Benoit (0485/148655 of
chris.benoit@telenet.be)

30.08 OPENLUCHTCINEMA (ONDER
HET MAAIVELD) IN DE TUIN
VAN ADEM EN ETEN - TVAE

Waar Voedselbos Tuin van Adem en Eten,
verlengde Koffiestraat - Blekerijweg,
Sint-Denijs

Wanneer 20.00u.

Info www.tuinvanademeneten.be
(info@tuinvanademeneten.be -
0474765920)

 31.08 GEZINSACTIVITEIT ROND
NACHTVLINDERS - NPZ

Waar Loods Natuurpunt Kraaibosstraat,
Zwevegem

Wanneer 9.30 u. - 11.30 u.

Info Eddy Loosveldt (0477/955021 of
eddy.loosveldt@gmail.com)

 31.08 BERMENWANDELING IN
LANDELIJK GEBIED - NPK/PWVG

Waar Sint-Laurentiuskerk, Kooigemplaats,
Kooigem

Wanneer 14.30 u. - 17.00 u.

Info Piet Missiaen (056/205177 of
piet.missiaen@pandora.be)

 31.08 BEHEERACTIVITEIT OUDE
SPOORWEGBERM - NPW

Waar Oude spoorweg, koestraat, zulte

Wanneer 9.00 u. - 12.00 u.

Info natuur.waregem@gmail.com

 31.08 NACHT VAN DE VLEERMUIS IN
BERGELENDOMEIN GULLEGEM
- NPWE

Waar NEC De Rand, Rijksweg, Gullegem

Wanneer 20.00 u. - 22.30 u.

Info Herman Nachtergaele (0485/025503
of nachtergaeleherman@gmail.com)

september 2024

 01.09 ZONDAGMORGENWANDELING
DE GAVERS - THEMA:
RONDVAART MET
FLUISTERBOOT - NPGS

Waar Parking De Gavers
Stasegemsesteenweg, Harelbeke

Wanneer 9.00 u. - 11.00 u.

Info Geert Vanloot (0477/519127 of
geert.vanloot@scarlet.be)

 01.09 FILOSOFISCHE
HERFSTWANDELING BERGELEN,
EEN VLEUGJE MELANCHOLIE -
NPWE

Waar NEC De Rand, Rijksweg, Gullegem

Wanneer 14.00 u. - 16.30 u.

Info Gids: Nico Desmet en Rik
Demeestere
Kristina Naeyaert (0479/514317 of
kristina@natuurkoepel.be)

 04.09 PADDENSTOELENZOEKTOCHT
IN HET ORVEYTBOS - MYC

Waar Parking Sint-Pietersbrugje Moen,
Kraaibosstraat

Wanneer 13.30 u. - 16.30 u.

Info Gids: Christine Hanssens
(christine.hanssens@gmail.com)

 04.09 OPEN WERKDAG IN DE TUIN
VAN ADEM EN ETEN - TVAE

Waar Voedselbos Tuin van Adem en Eten,
verlengde Koffiestraat - Blekerijweg,
Sint-Denijs

Wanneer 9.00 u. – 12.00 u.

Info Steffi Desmet
(info@tuinvanademeneten.be -
0474765920)

 05.09 ROOFVOGELCURSUS LES 3 -
NPKA

Waar Café De Sportduif, Dorpsplein 13,
Anzegem

Wanneer 19.30 u. - 22.00 u.

Info Gids: Emmanuel Desmet
Carlos Vandeginste (0498/147753 of
carlos.vandeginste@gmail.com)

 07.09 BEHEERWERKEN IN DE GAVERS
- NPGS

Waar De Gavers verzamelplaats aan
de villaplasjes of het reservaat.
verzamelplaats afhankelijk van de
locatie, Harelbeke

Wanneer 9.00 u. - 12.00 u.

Info Bart Lemey (0474/516765 of
bart.lemey@gmail.com)

 7.09 INSECTENCURSUS – NPA IN
SAMENWERKING MET NP
VLAAMSEARDENNEN AFDELING
KLUISBERGEN

Waar OC Kerkhove (Avelgem),
Oudenaardsesteenweg 589, 8581
Kerkhove

Wanneer 9.00 u – 17.00 u

Info Dirk Libbrecht (0495/590775), Lucia
Decuyper (0473/953605) of Koen
Sablon (0474/798092)

07.09	DJONI AWARD - VVG
Waar	Provinciedomein De Gavers, Eikenstraat 131, Harelbeke
Wanneer	17.30 u. - 23.30 u.
Info	Johan Staelens (0478/959056 of johanstaelens@telenet.be)
 08.09	GELEIDE WANDELINGEN IN HET OUDE LEIERESERVAAT - NPDV
Waar	Oude Leie reservaat Kuurne, Gentsesteenweg 149, Kortrijk
Wanneer	14.00 u. - 18.00 u.
Info	vwgzww@gmail.com
 08.09	GELEIDE WANDELING MANDELHOEK - NPDB
Waar	Mandelhoek, Waterstraat 6, Ingelmunster
Wanneer	9.30 u. - 12.00 u.
Info	Hendrik Debeuf (0475365955 of info@debuizerd.be)
 11.09	OPEN WERKDAG IN DE TUIN VAN ADEM EN ETEN - TVAE
Waar	Voedselbos Tuin van Adem en Eten, verlengde Koffiestraat - Blekerijweg, Sint-Denijs
Wanneer	9.00 u. - 12.00 u.
Info	Steffi Desmet (info@tuinvanademeneten.be - 0474765920)
 13.09	EXPEDITIE WIJMELBROEK - NPGS
Waar	Wijmelbroek, Pieter Jan Renierstraat 10, Deerlijk
Wanneer	17.00 u. - 19.30 u.
Info	Patrick De Clercq (0475/865666 of info@fotografiepatrick.be)
13.09	BESTUURSVERGADERING - VVG
Waar	NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, Kortrijk
Wanneer	20.00 u. - 23.00 u.
Info	Christoph Wintein (0498/744660 of wintein.christoph@telenet.be)
 14.09	OP ZOEK NAAR PLANTEN IN HET CENTRUM VAN KORTRIJK - PWG
Waar	Belfort, Grote Markt, Kortrijk
Wanneer	9.30 u. - 12.00 u.
Info	Piet Missiaen (056/205177 of piet.missiaen@pandora.be)
 14.09	HAKHOUTBEHER OUDE SPOORWEGBERM - NPW
Waar	Oude spoorweg, koestraat, zulte
Wanneer	9.00 u. - 12.00 u.
Info	natuur.waregem@gmail.com

 15.09	ROOFVOGELCURSUS EXCURSIE 2 - NPKA
Waar	Café De Sportduif, Dorpsplein 13, Anzegem
Wanneer	09.00 u. - 12.00 u.
Info	Gids: Emmanuel Desmet Carlos Vandeginste (0498/147753 of carlos.vandeginste@gmail.com)
 15.09	WANDELING MUZIEK EN NATUUR - NPK
Waar	Ingang Stadsgröen Marionetten, Bosstraat, Kortrijk
Wanneer	14.30 u. - 17.00 u.
Info	Jan De Baillie (jandebaillie01@gmail.com)
 18.09	PADDENSTOELENZOEKTOCHT IN DE BALIEKOUTER - MYC
Waar	Parking aan het domein, Ommegangstraat, Dentergem
Wanneer	13.30 u. - 16.30 u.
Info	Christine Hanssens (christine.hanssens@gmail.com)
 21.09	BEHEERNAMIDDAG IN DE ROTERSMEERS – BISSEGEM - NPK
Waar	Rotersmeers, Meensesteenweg 165, Bissegem
Wanneer	14.00 u. - 17.00 u.
Info	Brecht Demasières (0496/379280 of brecht_krulle@hotmail.com)
 21.09	BEHEERNAMIDDAG MANDELHOEK - NPDB
Waar	Mandelhoek, Waterstraat 6, Ingelmunster
Wanneer	13.30 u. - 17.00 u.
Info	Hendrik Debeuf (0475365955 of info@debuizerd.be)
 22.09	PADDENSTOELEN ZOEKEN IN HET ARBORETUM IN KOEKELARE - MYC
Waar	Parking aan het domein, Bovekerkestraat 9, Koekelare
Wanneer	13.30 u. - 16.30 u.
Info	Gids: Jimmy Desmet Christine Hanssens (christine.hanssens@gmail.com)
 22.09	DAGUITSTAP POLDERS BRUGGE-OOSTENDE - VVG
Waar	Decathlon? Beneluxlaan 1, Kortrijk
Wanneer	7.30 u. - 18.00 u.
Info	vwgzww@gmail.com
 22.09	OPEN WERKDAG IN DE TUIN VAN ADEM EN ETEN - TVAE
Waar	Voedselbos Tuin van Adem en Eten, verlengde Koffiestraat - Blekerijweg, Sint-Denijs
Wanneer	9.00 u. - 12.00 u.
Info	Steffi Desmet (info@tuinvanademeneten.be - 0474765920)

 25.09	LEZING: VOGELTREK, EEN MYSTERIE ONTRAFELD (WEVELGEM) - NPWE
Waar	OC Guldenberg, cafétaria, Guldenbergplein 1, Wevelgem
Wanneer	19.00 u. - 21.30 u.
Info	Herman Nachtergaele (0485/025503 of nachtergaeleherman@gmail.com)
 28.09	BASISCURSUS NATUURBEHEER KORTRIJK (ZUID-WEST VLAANDEREN) - NP
Waar	Secretariaat Natuurkoepel, Warande 9, Kortrijk
Wanneer	zie p. 41 voor details
Info	Nele Devriendt (0487/644585 of nele@natuurkoepel.be)
 28.09	SNUIT - HET HUIS VAN DE VLEERMUIS - NPGS
Waar	Provinciedomein De Gavers, Eikenstraat 131, Harelbeke
Wanneer	19.00 u. - 21.00 u.
Info	natuurpuntgaverstreke@gmail.com of 0475/865666
28.09	NATUUR TENTOONSTELLING MET GASTVERENIGING - NPDB
Waar	Mandelhoek, Waterstraat 6, Ingelmunster
Wanneer	13.30 u. - 17.00 u.
Info	Hendrik Debeuf (0475/365955 of info@debuizerd.be)
 29.09	MARKANTE BOMEN EN STRUIKEN IN HARTJE WAREGEM: PARK CASIER EN OUDE BEGRAAFPLAATS DEN OLM - PWG
Waar	Expoparking, Zuiderlaan, Waregem
Wanneer	13.30 u. - 16.00 u.
Info	Gids: Jos Piet Missiaen (056/205177 of piet.missiaen@pandora.be)

oktober 2024

 02.10	PADDENSTOELEN ZOEKEN IN DE GODTSCHALKBOSSEN - MYC
Waar	Ingang van het domein, Meneerstraat 55, Zonnebeke
Wanneer	13.30 u. - 16.30 u.
Info	Gids: Iserbyt Joseph Christine Hanssens (christine.hanssens@gmail.com)
 05.10	WERKDAG IN LE VIVIER TE ESCANAFFLES - NPZ
Waar	Le Vivier, Rue du Vivier, Escanaffles
Wanneer	9.00 u. - 12.00 u.
Info	Bavo De Clercq (056/75 40 79 of bavo.de.clercq@telenet.be)

05.10**NACHT VAN DE DUISTERNIS
- NPZ****Waar**

Loods van Natuurpunt vlakbij het Sint-Pietersbrugje, 8552 Zwevegem

Wanneer

19.30 u. - 22.00 u.

Info

Els Pauwels (069/581352 of els53.pauwels@gmail.com)

05.10**HET HUIS VAN DE VLEERMUIS
- NPGS****Waar**

Provinciedomein De Gavers, Eikenstraat 131, Harelbeke

Wanneer

19.00 u. - 21.00 u.

Info

natuurpuntgaverstreke@gmail.com of 0475/865666

06.10**ZONDAGMORGENWANDELING
DE GAVERS - NPGS****Waar**

Parking De Gavers Stasegemsesteenweg, Harelbeke

Wanneer

9.00 u. - 11.00 u.

Info

Geert Vanloot (0477/519127 of geert.vanloot@scarlet.be)

06.10**FILOSOFISCHE
HERFSTWANDELING OVER
MELANCHOLIE - NPK****Waar**

Natuurreservaat 't Schrijverke, Leieweg 19, Marke

Wanneer

14.30 u. - 17.00 u.

Info

Nico De Smet (de.smet.nico@telenet.be)

12.10**BEHEERWERKEN IN DE GAVERS
- VILLAPLASJES / HET RESERVAAT
- NPGS****Waar**

De Gavers verzamelplaats aan de villaplasjes of het reservaat.

Wanneer

9.00 u. - 12.00 u.

Info

Bart Lemey (0474/516765 of bart.lemey@gmail.com)

12.10**OPEN WERKDAG IN DE TUIN
VAN ADEM EN ETEN - TVAE****Waar**

Voedselbos Tuin van Adem en Eten, verlengde Koffiestraat - Blekerijweg, Sint-Denijs

Wanneer

9.00 u. - 12.00 u.

Info

Steffi Desmet (info@tuinvanademeneten.be - 0474765920)

13.10**GELEIDE WANDELING
MANDELHOEK - NPDB****Waar**

Mandelhoek, Waterstraat 6, Ingelmunster

Wanneer

9.30 u. - 12.00 u.

Info

Hendrik Debeuf (0475365955 of info@debuizerd.be)

Steun onze aankoopprojecten in de regio!

Geef de vrijwilligers van Natuurpunt een duwtje in de rug door hun natuurgebied te steunen met een gift. Storten kan op het rekeningnummer **BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt vzw**, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met **vermelding van het specifieke projectnummer hieronder**. Zo steun je een natuurgebied naar keuze. Vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest toegestuurd. Bedankt voor jouw steun!

Project 3515

Project 5083

Project 5205

Project 5548

Project 5601

Project 5582

Project 3510

Project 5585

Project 5590

Project 5596

Project 6128

Natuurgebieden Zwevegem

Mandelhoek in Ingelmunster

Avelgemse Scheldemeersen

Leiekant in Marke

Sterreberg Aalbeke

De Bonte Os in Deerlijk

Muyzelbroek Hulste

Leiekant Lauwe

Le Vivier in Escanaffles

Leiekant Wevelgem

De Gaverbeekse meersen in Waregem

- NK** Natuurkoepel vzw
- NPA** Natuurpunt Avelgem
- NPDB** Natuurpunt De Buiszard vzw
- NPDV** Natuurpunt De Vlasbek vzw
- NPDL** Natuurpunt De Leiemeersen
- NPGS** Natuurpunt Gaverstreke
- NPK** Natuurpunt Kortrijk
- NPKA** Natuurpunt Krekel Anzegem
- NPW** Natuurpunt Waregem
- NPWE** Natuurpunt Wevelgem
- NPZ** Natuurpunt Zwevegem
- VELTG** Velt Gavervallei
- VELTW** Velt Wevelgem-Menen
- VELTL** Velt Leie-Schelde
- HYLA** Amfibieën- en reptielenwerkgroep
- IWG** Insectenwerkgroep
- GEO** Werkgroep Geologie en Landschap
- MYC** Werkgroep Mycologia
- SWG** Steenuilenwerkgroep
- PWG** Plantenwerkgroep
- VWG** Vogelwerkgroep
- ZWG** Zoogdierenwerkgroep
- WGTW** Werkgroep Trage Wegen
- BWG** Bijenwerkgroep
- NFW** Natuurfotografiewerkgroep
- TVAE** Tuin van Adem en Eten
- RLS** Regionaal landschap Leie en Schelde
- GVG** Gidsen voor gidsen

LID WORDEN/STEUNEN

NATUUR.KOEPEL VZW

Wie lid is van Natuurpunt is automatisch lid van Natuurkoepel en ontvangt Klimop. Andere lidverenigingen voorzien een combiformule.

NATUURPUNT

Natuurpunt is de vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen.

LID WORDEN VAN NATUURPUNT

Start 38 euro op BE17 2300 0442 3321 met vermelding 'nieuw lid'.
Info op www.natuurpunt.be/lidworden

LID WORDEN VAN VELT

Info op www.velt.nu

LID WORDEN VAN JNM

Info op www.jnm.be

VERHUIDSD?

Neem contact op met de leden-administratie.

Freddy Deckers, Jan Breydellaan 94, Kortrijk, 0477150 82 02
leden@natuurkoepel.be

STEUNEN

Steun aankopen in de regio met een gift aan het Natuurfonds 'Natuur van bie oes' op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt vzw met vermelding: Fonds Zuid-West-Vlaanderen - F-04015. Vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest toegestuurd.

GROND VERKOPEN!

Heb je een stukje grond liggen dat je graag zou verkopen aan Natuurpunt? Neem contact op met Eddy Loosveldt (0477 95 50 21 of eddy.loosveldt@gmail.com).

THEMATISCHE REGIOWERK-GROEPEN

AMFIBIEËNWERKGROEP 'HYLA'

Yvoeri Christiaens, Heerbaan 13, Harelbeke
0468/30 19 74
hyla@natuurkoepel.be

BIJENWERKGROEP

Secretariaat Natuurkoepel vzw
Warande 9, Heule
056/36 28 04
bijenwerkgroep@natuurkoepel.be

INSECTENWERKGROEP 'INSECTA'

Luc Vergaerde, Warande 9, Heule
0473/63 38 71 -
iwg@natuurkoepel.be

NATUURFOTOGRAFIEWERKGROEP

Secretariaat Natuurkoepel vzw
Warande 9, Heule, 056/36 28 04
werkgroepnatuurfotografie@natuurkoepel.be

PADDENSTOELENWERKGROEP

'MYCOLOGIA'
Christine Hanssens
Jan Breydellaan 94, Kortrijk
0477/50 82 02
christine.hanssens@gmail.com

PLANTENWERKGROEP

Piet Missiaen
Wielewaallaan 23, Kortrijk
056/20 51 77 -
piet.missiaen@pandora.be

STEENUILENWERKGROEP

Ludo Braeckman
Stedemansaker 1, Roeselare
0475/38 78 04
steenuilenwerkgroep@natuurkoepel.be

VOGELWERKGROEP

Dietrich Van Wouterghem, Warande 9, Heule - 0478/625280 -
vwg@natuurkoepel.be

WERKGROEP GEOLOGIE EN LANDSCHAP

Erwin Decoene
G. Gezellestraat 15, Wevelgem
0495/24 88 79 - erwin.d@telenet.be

WERKGROEP TRAGE WEGEN

Secretariaat Natuurkoepel vzw
Warande 9, Heule
056/36 28 04
tragewegen@natuurkoepel.be

ZOOGDIERENWERKGROEP

Brecht Demasières,
Bissegemesstraat 101, Kortrijk
0496/37 92 80
zoogdierenwerkgroep@natuurkoepel.be

GIDSEN VOOR GIDSEN

Claude Cottyn, Zusters Lovellingstraat 88, 8510 Kortrijk
0496/46 33 83 -
gidsenvoorgidsen@natuurkoepel.be

Natuurkoepel vzw is de overkoepelende organisatie van natuur- en milieuverenigingen in Zuid-West-Vlaanderen. Natuurkoepel overkoepelt 16 vrijwilligersorganisaties in Zuid-West-Vlaanderen. Vrijwilligers uit deze aangesloten lidverenigingen vormen daarnaast 11 thematische regiowerkgroepen. Natuurkoepel vzw wil van Zuid-West-Vlaanderen een groene en duurzame leefomgeving maken.

CONTACTEER ONS

SECRETARIAAT

Warande 9, 8501 Heule

contact Nele Devriendt, Beleids- en verenigingsmedewerker

e-mail nele@natuurkoepel.be

tel 056/36 28 04

gsm 0487/64 45 85

open Van maandag t.e.m. vrijdag van 9u-12u en van 13u-16u.

web www.natuurkoepel.be

klimop.flits Voor up-to-date informatie uit de regio: abonneer je op de digitale nieuwsbrief Klimop.flits. Stuur een mail naar flits@natuurkoepel.be.

facebook www.facebook.com/natuurkoepel

twitter www.twitter.com/natuurkoepel

issuu www.issuu.com/natuurkoepel

instagram www.instagram.com/natuurkoepel/

rekeningnr. BE45 7755 7540 1189

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL

Normandiëstraat 178, 8560 Wevelgem

contact Kristina Naeyaert, voorzitter

e-mail kristina@natuurkoepel.be

tel 056/40 19 79

gsm 0479/51 43 17

COLOFON

KLIMOP

Kwartaal tijdschrift van Natuurkoepel vzw 34ste jaargang nr 3, juli - augustus - september 2024

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Emmanuel Desmet, Warande 9, 8501 Heule, 0499/19 89 49 -
emmanuel@natuurkoepel.be

REDACTIE

klimop@natuurkoepel.be

Els Deprez, Emmanuel Desmet, Angélique Vandewiele, Yann Feryn, Dirk Libbrecht, Kristina Naeyaert, Joke Libbrecht, Maarten Tavernier, Nele Devriendt, Luc Vergaerde, Bernard Decock, Rita Vandenbroucke, José Lecoutere, Estelle Delbart

ARTIKELS

De auteurs dragen de volle verantwoordelijkheid voor de inhoud van hun teksten. De redactie heeft het recht de artikels in te korten. Overname van teksten en illustraties mag mits toelating van de redactie en bronvermelding 'Klimop - Natuurkoepel vzw'.

DEADLINE

Artikels voor de volgende klimop moeten uiterlijk op de redactie zijn op 12 augustus 2024. Het volgende nummer verschijnt oktober 2024. Inzendingen kunnen mogelijk ook een plaats krijgen in de nieuwsbrief.

PUBLICITEITSVERANTWOORDELIJKE

Nele Devriendt - nele@natuurkoepel.be

OPLAGE

6300 exemplaren

EINDREDACTIE EN VORMGEVING

Emmanuel Desmet - emmanuel@natuurkoepel.be
Angélique Vandewiele - info@intruxx.be

DRUK

Druka NV, Walle 109, 8500 Kortrijk
056/23 45 67 - info@druka.be

DRUKPROCES

Het drukken van Klimop verloopt 100% isopropylalcoholvrij, met biologische inkt en chemievrije drukvormvervaardiging op FSC gecertificeerd papier.

Klimop enkele digitaal ontvangen?

Stuur een mail naar nele@natuurkoepel.be

LIDVERENIGINGEN

NATUURPUNT AVELGEM

Pol Wannyn, Nieuwstraat 10/D,
Avelgem 0497/45 52 99 polwannyn@skynet.be

NATUURPUNT DE BUIZERD

VZW
Hendrik Debeuf, Bruggestraat 195,
Ingelmunster
0475/36 59 55 - hendrik.debeuf@telenet.be

NATUURPUNT DE LEIEMEERSEN

Rik Libbrecht, Narcissenlaan 64
8930 Menen
0473/1 98 46 74 - voorzitter@natuurpuntdeleiemeersen.be

NATUURPUNT DE VLASBEK VZW

Jan Vanaverbeke, Kouterstraat 38,
Kuurne
0494/35 90 94 - janvanaverbeke@naturalsciences.be

NATUURPUNT GAVERSTREKE

Yann Feryn, Desselgemstraat 75, Deerlijk
0495/21 57 72 - yann@ferynjan.be

NATUURPUNT KORTRIJK

Trees De Prest, Maandagveld 5, Kortrijk
0485/95 87 60 -
info@natuurpuntkortrijk.be

NATUURPUNT KREKEL

ANZEGEM
Carlos Van de Ginste,
Albrecht Rodenbachlaan 8570 Vichte
0498/14 77 53 -
carlos.vandeginste@gmail.com

NATUURPUNT WAREGEM

Peter Depodt, Aststraat 35, ↓

Waregem - 0472/33 31 24 -
depodt@scarlet.be

NATUURPUNT WEVELGEM

Kristina Naeyaert, Normandiëstraat 178,
Wevelgem -0479/51 43 17
kristina@natuurkoepel.be

NATUURPUNT ZWEVEGEM

Bavo De Clercq, Leanderhof 40/03,
8550 Zwevegem, 0476 664 678,
bavo.de.clercq@telenet.be

VELT GAVERVALLEI (HAREL-BEKE-KUURNE-WAREGEM)

0472/77 34 68 -
Veltharelbeke8530@gmail.com

VELT LEIE-SCELDE (KORTRIJK-ZWEVEGEM)

Martin Raepsaet, Oude Bellegemstraat
89, Zwevegem, 0477/40 91 17 -
martin.raepsaet@gmail.com

VELT WEVELGEM-MENEN

Katrien Opsommer, Groenestraat 153,
8930 Menen - 056/53 03 21
bart.katriendhoo@edpnet.be

JNM KORTRIJK

Linde Avet
0476/35 76 38
linde.ayet@gmail.com

JNM LEIEVALLEI

Jasmine Safri - 0499/14 45 97
jasmine.safri@jnmleievallei.be

JNM ROESELARE

Marie Derney
0474/08 60 02
mariederney@hotmail.com

MET DE STEUN VAN

Vlaanderen
verbeelding werkt

Verbonden door vakmanschap.

NIET MEPPEN, WEL APPEN

INSECTENZOMER

Vang deze zomer insecten met je smartphone. Zo doe je mee aan de Insectenzomer van Natuurpunt.

